

بارگذاری

فصل اول:
سیستم های
باربر
بار مرده و زنده

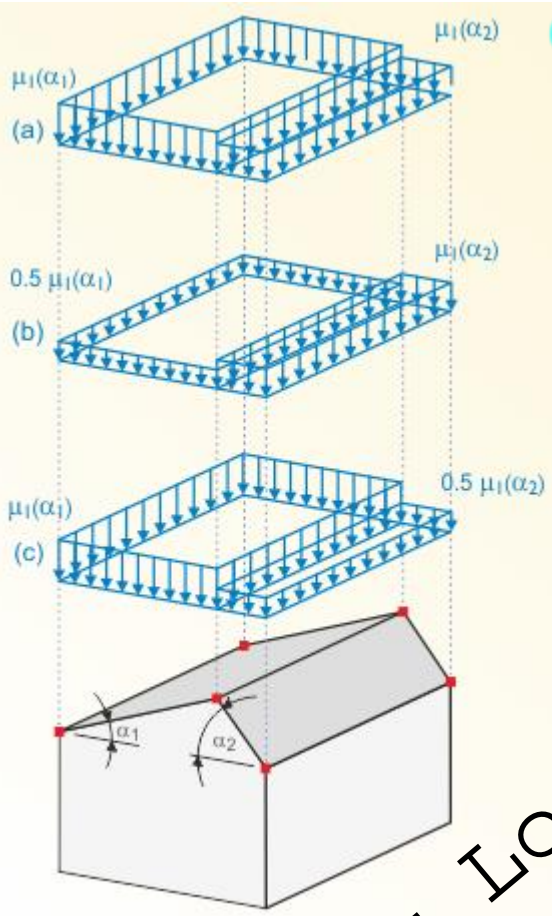
مدرس:
دکتر سعید تمدن

elmeomranelian.ir

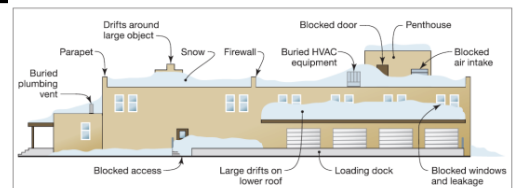
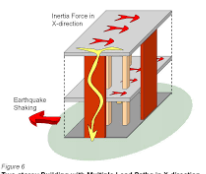
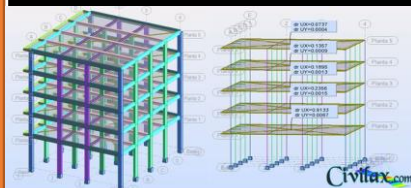
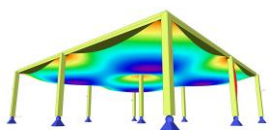
بارگذاری

فصل دوم
بار برف

مدرس:
دکتر سعید تمدن

Snow Loads - Dr. Saeed Tamaddon

به طور کلی بارش برف و انباشته شدن آن بر روی بام، باعث ایجاد بار ثقلی بر روی سازه خواهد شد. این بار ثقلی در شرایط خاص می تواند بحرانی شود و باعث تخریب سازه گردد. مشهورترین خرابی ناشی از بار برف در ایران، ریزش سقف ترمینال فرودگاه مهرآباد در سال ۱۳۸۱ می باشد که در این حادثه دلخراش ۲۰ نفر کشته و افراد زیادی زخمی شدند.

بار برف وارد بر سازه به چه عواملی وابسته است؟

- ۱- موقعیت جغرافیایی و شرایط اقلیمی
- ۲- بافت شهری (تأثیر کنار هم قرار گرفتن ساختمان ها)
- ۳- شکل و کاربری ساختمان

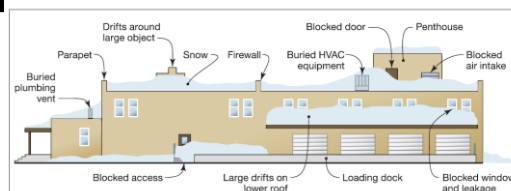
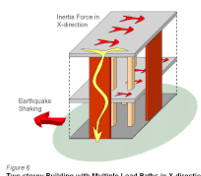
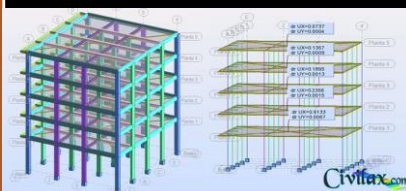
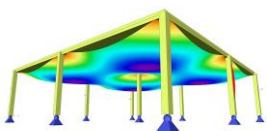
۱- موقعیت جغرافیایی و شرایط اقلیمی

در مناطق سردسیر و کوهستانی، بارش برف بسیار بیشتر از مناطق خشک و کویری رخ می دهد. در مناطق سردسیر، هم تعداد دفعات بارش برف بیشتر است و هم در هنگام بارش، حجم بیشتری از برف انباشته می شود. علاوه بر این موضوع در مناطق سردسیر، برف انباشته شده دیرتر ذوب می شود. آئین نامه مبحث ششم با انجام مطالعات آماری بر روی اطلاعات هواشناسی، مناطق کشور را از نظر میزان بارش برف تقسیم بندی می کند که در قسمت های بعد، به این موضوع پرداخته شده است.

بارگذاری

فصل دوم:
بار برف

مدرس:
دکتر سعید تمدن

۲- بافت شهری (تأثیر کنار هم قرار گرفتن ساختمان‌ها)

در بافت‌های شهری، ساختمان‌های کوتاه‌تر در معرض بار برف بیشتری نسبت به ساختمان‌های بلندتر بعلت وزش باد هستند. در واقع وزش باد موجب می‌شود مقداری از برف ساختمان بلندتر بر روی ساختمان کوتاه‌تر انباشته شود. بنابراین هرچه تراکم محیط شهری بیشتر باشد، فاصله ساختمان‌ها از هم کمتر شده و اثر این عامل بیشتر خواهد شد. البته باید به این نکته نیز توجه داشته باشیم که با متراکم شدن بافت شهری (نزدیک شدن ساختمان‌ها به یکدیگر)، سرعت باد موثر بر بام کاهش یافته و برف کمتری جابجا خواهد شد. آیین نامه اثر این دو عامل را در محاسبه بار برف در نظر می‌گیرد.

۳- شکل و کاربری ساختمان

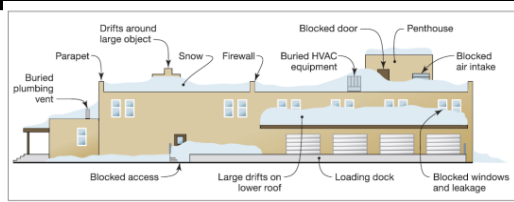
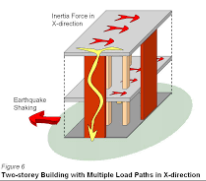
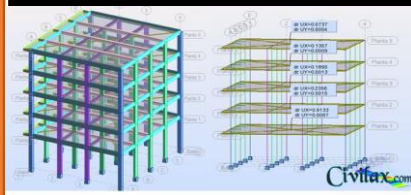
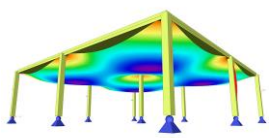
واضح است که احتمال لغزش برف بر روی بام‌های شیب‌دار و قوسی، بسیار بیشتر از بام‌های تخت می‌باشد. این لغزش باعث کاهش بار برف بام خواهد شد. همچنین باید به این نکته توجه کنیم که گرم بودن داخل ساختمان نیز باعث زودتر ذوب شدن برف بام می‌شود. به عنوان مثال، حجم برف انباشته شده بر روی بام ساختمانی که فضای داخلی آن همیشه گرم است، کمتر از ساختمانی نظیر سردخانه بوده که فضای داخلی آن همیشه دمایی زیر صفر دارد.

بارگذاری

فصل دوم:
بار برف

مدرس:
دکتر سعید تمدن

Snow Loads - Dr. Saeed Tamadon

ساختمان‌ها و سایر سازه‌های موضوع این مبحث باید برای بار برف طراحی شوند. برای این منظور پس از محاسبه بار برف بام، لازم است حالت‌های مختلف بارگذاری شامل بار برف متوازن و نامتوازن، برف بخشی، انباشتگی برف و برف لغزنده طبق الزامات این فصل در نظر گرفته شود.

بار برف بام $P_r = 6 = 7 = 2$

بار برف بر روی بام P_r با توجه به بار برف مینا، شیب و دمای بام، برف‌گیری و اهمیت سازه برای هر مترمربع تصویر افقی سطح آن، از رابطه ۶-۷-۱ تعیین می‌شود:

$$P_r = I_s C_n C_h C_s P_s \quad (6-7-1)$$

که در آن:

P_s = بار برف مینا طبق بخش ۶-۷-۳

I_s = ضریب اهمیت بار برف طبق جدول ۶-۱-۲

C_n = ضریب برف‌گیری طبق بخش ۶-۷-۴

C_h = ضریب شرایط دمایی طبق بخش ۶-۷-۵

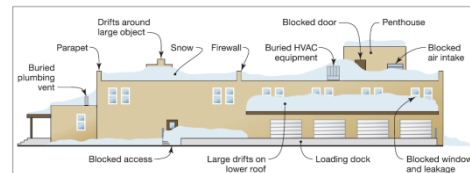
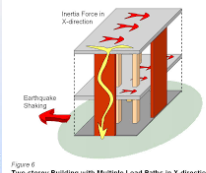
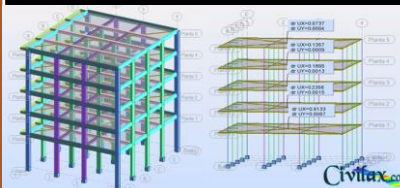
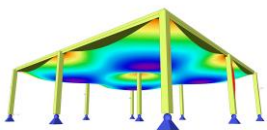
C_s = ضریب شیب طبق بخش ۶-۷-۶

است

بارگذاری

فصل دوم:
بار برف

مدرس:
دکتر سعید تمدن

بار برف مبنا، بار متری است که بر اساس آمار موجود در منطقه، احتمال فراگذشت از آن در سال دو درصد باشد (دوره بازگشت ۵۰ سال).

بار برف مبنا در مناطق مختلف کشور را باید با توجه به تقسیم‌بندی مشخص شده در جدول ۶-۷-۱ یا در شکل پیوست ۶-۵، حداقل برابر با مقادیر زیر در نظر گرفت:

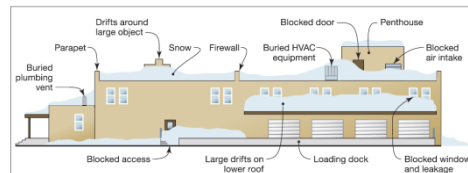
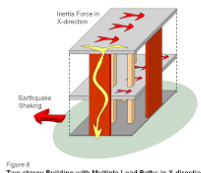
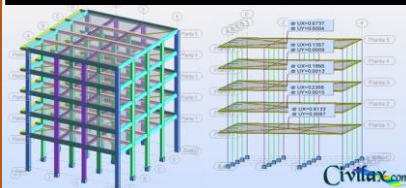
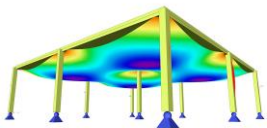
منطقه ۱- برف بسیار کم (نادر)	۰/۲۵ کیلونیوتن بر مترمربع
منطقه ۲- برف کم	۰/۵ کیلونیوتن بر مترمربع
منطقه ۳- برف متوسط	۱ کیلونیوتن بر مترمربع
منطقه ۴- برف زیاد	۱/۵ کیلونیوتن بر مترمربع
منطقه ۵- برف سنگین	۲ کیلونیوتن بر مترمربع
منطقه ۶- برف فوق سنگین	۳ کیلونیوتن بر مترمربع

این بار را می‌توان با انجام مطالعات دقیق‌تر آماری برای منطقه مورد نظر نیز تعیین نمود، ولی مقدار آن نباید کمتر از ۰/۸ مقدار بار منطقه مربوطه در نظر گرفته شود.

بارگذاری

فصل دوم:
بار برف

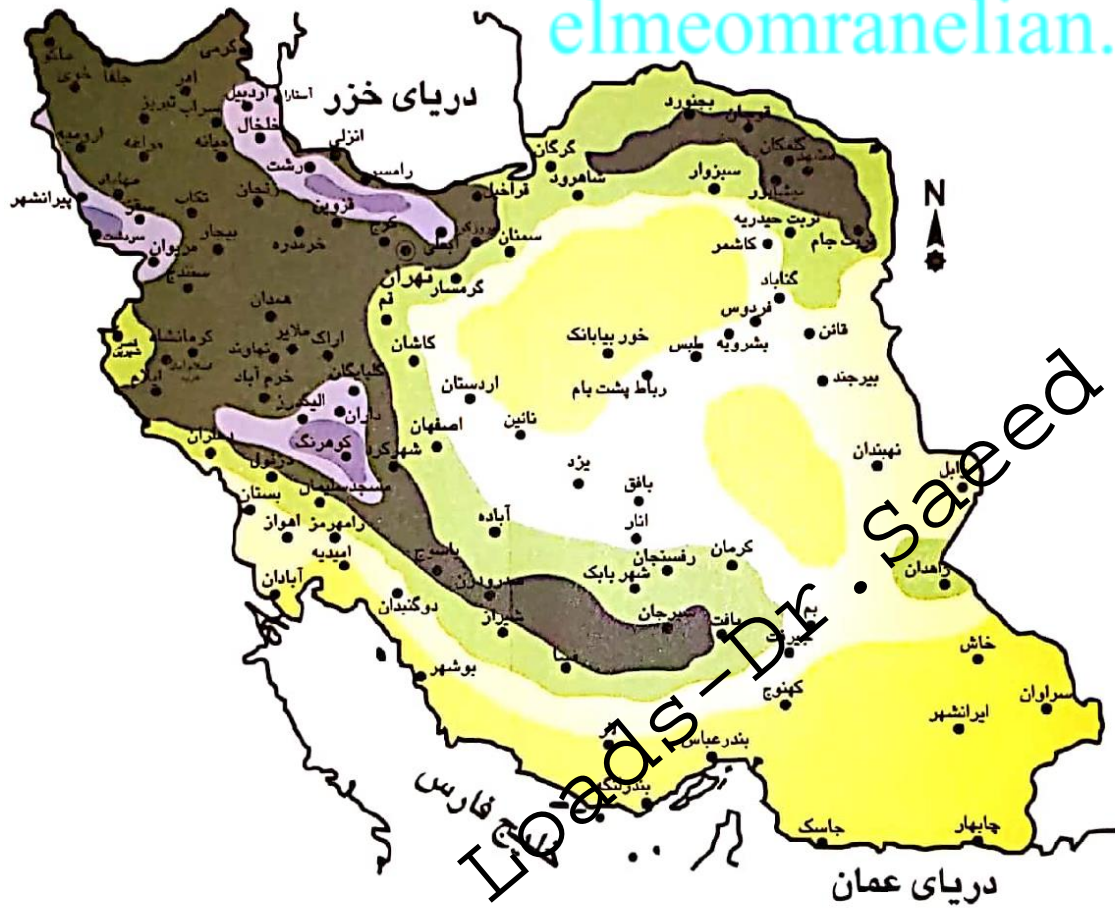
مدرس:
دکتر سعید تمدن

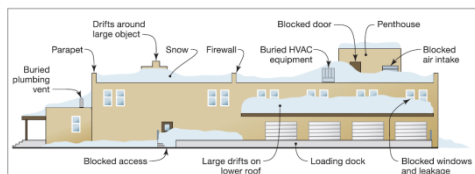
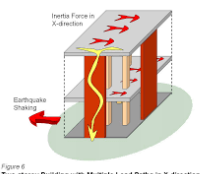
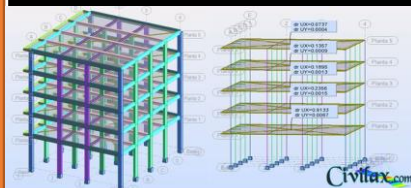
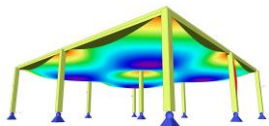
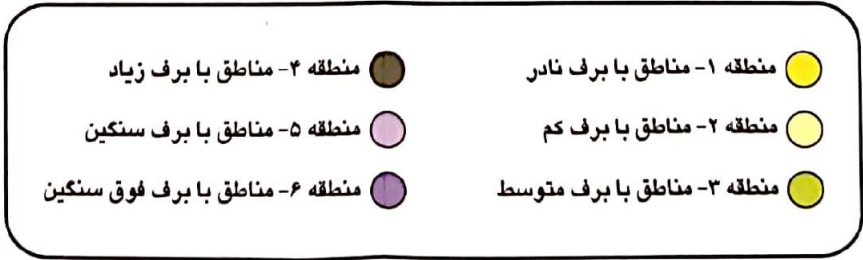
بارگذاری

فصل دوم:
بار برف

مدرس:
دکتر سعید تمدن

شکل ۶-۷-۱ تقسیم بندی مناطق کشور برای بار برف

بارگذاری

فصل دوم:
بار برف

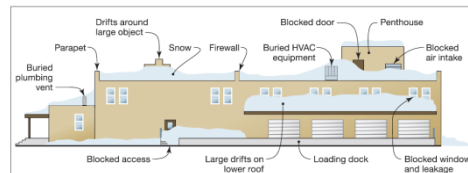
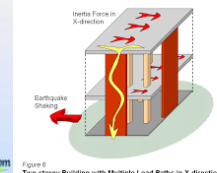
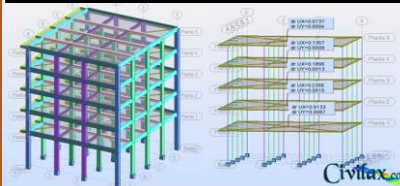
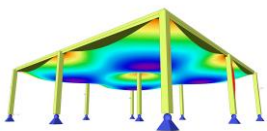
مدرس:
دکتر سعید تمدن

ادامه جدول ۶-۷-۱ تقسیم‌بندی شهرهای کشور از نظر بار برف

منطقه	شهر	ردیف	منطقه	شهر	ردیف
۲	کاشمر	۹۱	۳	رفسنجان	۶۱
۴	کرج	۹۲	۴	روانسر	۶۲
۳	کرمان	۹۳	۲	زابل	۶۳
۴	کرمانشاه	۹۴	۵	زرینه اوباتو	۶۴
۴	کنگاور	۹۵	۴	زنجان	۶۵
۱	کهنوج	۹۶	۳	سبزوار	۶۶
۶	کوههرنگ	۹۷	۴	سراب	۶۷
۳	گرگان	۹۸	۱	سراوان	۶۸
۳	گرمسار	۹۹	۳	سرپل ذهاب	۶۹
۵	گلیپایگان	۱۰۰	۳	سرخس	۷۰
۴	گلمکان	۱۰۱	۶	سردشت	۷۱
۲	گناباد	۱۰۲	۵	سقز	۷۲
۱	لار	۱۰۳	۳	سمنان	۷۳
۴	ماکو	۱۰۴	۴	سنندج	۷۴
۴	مراغه	۱۰۵	۴	سیرجان	۷۵
۵	مریوان	۱۰۶	۳	شاهرود	۷۶
۳	مسجدسلیمان	۱۰۷	۳	شیراز	۷۷
۴	مشهد	۱۰۸	۴	شهرکرد	۷۸
۴	ملایر	۱۰۹	۳	شیراز	۷۹
۴	مهاباد	۱۱۰	۲	طیس	۸۰
۴	میانه	۱۱۱	۳	فردوس	۸۱
۲	نابین	۱۱۲	۳	فسا	۸۲
۴	نهایوند	۱۱۳	۴	فیروزکوه	۸۳
۲	نهبندان	۱۱۴	۲	قائن	۸۴
۴	نیشابور	۱۱۵	۴	قراخیل	۸۵
۴	هراز	۱۱۶	۴	قروه	۸۶
۴	یاسوج	۱۱۷	۴	قزوین	۸۷
۲	یزد	۱۱۸	۳	قم	۸۸
			۴	قوچان	۸۹
			۳	کاشان	۹۰

جدول ۶-۷-۱ تقسیم‌بندی شهرهای کشور از نظر بار برف

منطقه	شهر	ردیف	منطقه	شهر	ردیف
۱	آستارا	۳۱	۵	بوشهر	۱
۲	اراک	۳۲	۴	بیجاپور	۲
۳	اردبیل	۳۳	۵	بیرجند	۳
۴	اردستان	۳۴	۲	پیرانشهر	۴
۵	ارومیه	۳۵	۴	تبریز	۵
۶	اسلام‌آباد غرب	۳۶	۴	ترت‌جام	۶
۷	اصفهان	۳۷	۲	ترت‌حیدریه	۷
۸	الیگودرز	۳۸	۵	تکاب	۸
۹	امپدیه	۳۹	۱	تهران	۹
۱۰	انار	۴۰	۲	چاسک	۱۰
۱۱	اهر	۴۱	۴	چلقا	۱۱
۱۲	اهواز	۴۲	۲	جیرفت	۱۲
۱۳	ایرانشهر	۴۳	۱	چابهار	۱۳
۱۴	ایلام	۴۴	۴	خاش	۱۴
۱۵	ایوان غرب	۴۵	۳	خداپنده	۱۵
۱۶	آبادان	۴۶	۲	خرم‌آباد	۱۶
۱۷	آباده	۴۷	۳	خرم‌دره	۱۷
۱۸	آبعلی	۴۸	۵	خلخال	۱۸
۱۹	آستانه اشرفیه	۴۹	۵	خور بیابانک	۱۹
۲۰	انزلی	۵۰	۴	خور بیرجند	۲۰
۲۱	بافت	۵۱	۳	خوی	۲۱
۲۲	باقق	۵۲	۲	داران	۲۲
۲۳	بانه	۵۳	۵	درود	۲۳
۲۴	بجنورد	۵۴	۴	دزفول	۲۴
۲۵	بروجرد	۵۵	۴	دهلران	۲۵
۲۶	بستان	۵۶	۲	دوگنبدان	۲۶
۲۷	بشرویه	۵۷	۲	رامسر	۲۷
۲۸	بم	۵۸	۲	رامهرمز	۲۸
۲۹	بندرعباس	۵۹	۱	ریاط پشت‌بام	۲۹
۳۰	بندر لنگه	۶۰	۱	رشت	۳۰

جدول ۶-۱-۱ گروه‌بندی خطرپذیری ساختمان‌ها و سایر سازه‌ها برای بارهای باد، برف، زلزله و یخ

جدول ۶-۱-۲ ضریب اهمیت مربوط به گروه‌بندی خطرپذیری ساختمان‌ها و سایر سازه‌ها برای

بارهای باد، برف، یخ و زلزله

گروه خطرپذیری مطابق جدول ۱-۱-۶	ضریب اهمیت I_e بارزلزله،	ضریب اهمیت I_w بار باد،	ضریب اهمیت I_f بار یخ،	ضریب اهمیت I_s بار برف،
۱	۱٫۴	۱٫۲	۱٫۲	۱٫۲
۲	۱٫۲	۱٫۱	۱٫۱	۱٫۱
۳	۱	۱	۱	۱
۴	۰٫۸	۰٫۸	۰٫۸	۰٫۸

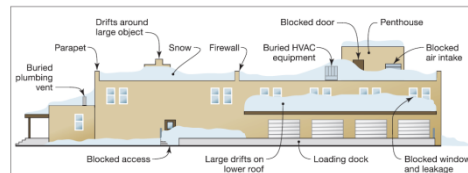
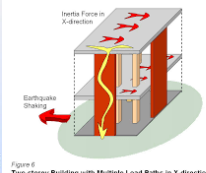
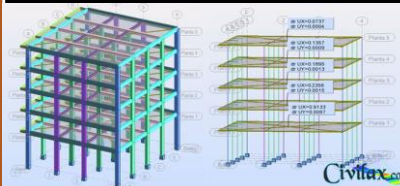
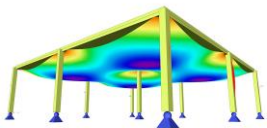
گروه خطرپذیری	شرح
۱	<p>ساختمان‌ها و سایر سازه‌هایی که به عنوان تأسیسات ضروری برای ایمنی می‌گردند و وقفه در بهره‌برداری از آن‌ها به طور غیرمستقیم موجب افزایش تلفات و خسارات می‌شود مانند بیمارستان‌ها و درمانگاه‌ها، مراکز آتش‌نشانی و مراکز و تأسیسات آبرسانی، نیروگاه‌ها و تأسیسات برق‌رسانی، برج‌های مراقبت هواپیما، مراکز مخابرات، رادیو و تلویزیون، تأسیسات انتظامی، مراکز کمک‌رسانی و به طور کلی تمام ساختمان‌هایی که ایمنی آن‌ها در امداد و نجات مؤثر باشد.</p> <p>ساختمان‌ها و سایر سازه‌ها و تأسیسات صنعتی که خرابی آن‌ها موجب انتشار گسترده مواد سمی و مضر برای محیط زیست در کوتاه‌مدت یا درازمدت خواهد گردید. هرگونه ساختمان یا تأسیساتی که محل ساخت یا نگهداری مقادیری از مواد شیمیایی یا زباله‌های بسیارخطرناک باشند که انتشار این مواد منجر به خطری برای عموم شود، مشمول این گروه خطرپذیری می‌باشد.</p> <p>سایر ساختمان‌ها و سیستم‌های سازه‌ای که برای حفظ عملکرد ساختمان‌های گروه خطرپذیری ۱ موردنیاز می‌باشند.</p>
۲	<p>ساختمان‌ها و سایر سازه‌هایی که خرابی آن‌ها منجر به تلفات جانی قابل توجه شود مانند مدارس، مساجد، استادیوم‌ها، سینما و تئاترها، سالن‌های اجتماعات، فروشگاه‌های بزرگ، ترمینال‌های مسافری، یا هر فضای سرپوشیده‌ای که محل تجمع بیش از ۳۰۰ نفر زیر یک سقف باشد.</p> <p>ساختمان‌ها و سایر سازه‌هایی که جزو موارد گروه خطرپذیری ۱ نمی‌باشند لکن خرابی آن‌ها خسارت اقتصادی قابل توجهی داشته یا باعث از دست رفتن ثروت ملی می‌گردد مانند موزه‌ها، کتابخانه‌ها و به طور کلی مراکزی که در آنها اسناد و مدارک ملی و یا آثار پرارزش نگهداری می‌شود.</p> <p>ساختمان‌ها و سایر سازه‌ها و تأسیسات صنعتی که جزو موارد گروه خطرپذیری ۱ نمی‌باشند لیکن خرابی آن‌ها موجب آلودگی محیط زیست و یا آتش‌سوزی وسیع می‌شود مانند پالایشگاه‌ها، مراکز گازرسانی، انبارهای سوخت یا هرگونه ساختمان یا تأسیساتی که محل ساخت یا نگهداری مقادیری از موادی مانند سوخت‌های خطرناک یا مواد شیمیایی یا زباله خطرناک یا مواد منفجره باشند.</p>
۳	<p>کلیه ساختمان‌ها و سازه‌های مشمول این مبحث که جزو ساختمان‌های عنوان شده در سه گروه خطرپذیری دیگر نباشند، مانند ساختمان‌های مسکونی، اداری و تجاری، هتل‌ها، پارکینگ‌های طبقاتی، انبارها، کارگاه‌ها، ساختمان‌های صنعتی و غیره.</p>
۴	<p>ساختمان‌ها و سایر سازه‌هایی که خرابی آن‌ها منجر به تلفات جانی و خسارات مالی نسبتاً کم خواهد شد مانند انبارهای کشاورزی و سالن‌های مرغداری.</p> <p>ساختمان‌ها و سایر سازه‌های موقتی که مدت بهره‌برداری از آن‌ها کمتر از دو سال است.</p>

بارگذاری

فصل دوم:
بار برف

مدرس:
دکتر سعید تمدن

Snow Loads - Dr. Saeed Tamandian

ضریب برف‌گیری، C_n ، با توجه به اثر ناهمواری محیط و ساخت و ساز اطراف و میزان برف‌گیری بام ساختمان بر اساس جدول ۲-۷-۶، در نظر گرفته می‌شود. برای مناطق ۱ الی ۳ بار برف، این ضریب برابر یک در نظر گرفته می‌شود.

جدول ۲-۷-۶ ضریب برف‌گیری، C_n

نوع ناحیه	بام برف‌ریز	بام نیمه برف‌گیر	بام برف‌گیر
پرتراکم	۰٫۹	۱٫۰	۱٫۱
باز	۰٫۸	۰٫۹	۱٫۰

نوع ناحیه که در جدول ۲-۷-۶ برای تعیین ضریب برف‌گیری استفاده می‌شود، باید بیانگر شرایط پیش‌بینی‌شده در دوره عمر مفید ساختمان مورد نظر باشند. برای هر جهت باد، نوع ناحیه بر اساس مشخصات هریک از دو قطاع ۴۵ درجه در دو طرف جهت مورد نظر باد تعیین و هرکدام که بیشترین اثر را دارد، انتخاب می‌شود. دو ناحیه به صورت زیر تعریف می‌شوند:

بارگذاری

فصل دوم:
بار برف

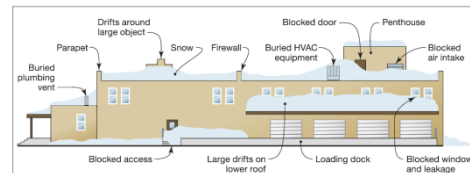
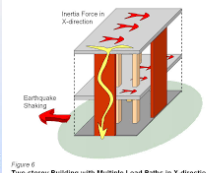
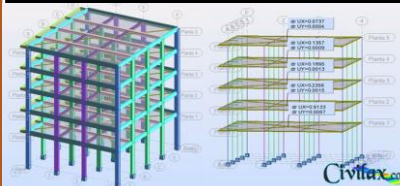
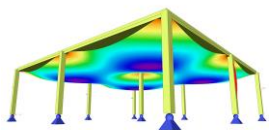
مدرس:
دکتر سعید تمدن

ناحیه پرتراکم- مناطق با تراکم ساختمانی شهری یا در مجاورت جنگل‌های انبوه شامل ناهمواری و موانع متعدد و متراکم با ارتفاع ۹ متر یا بیشتر
ناحیه باز- محدوده‌ای که در آن ساختمان‌ها، درختان یا موانع دیگر به صورت پراکنده قرار گرفته یا در مجاورت دریاچه، دریا، ساحل باز یا همراه با پوشش‌های گیاهی کم ارتفاع واقع شده است. ضمناً مناطقی که در آن‌ها تراکم ساختمان‌ها یا موانع یا ارتفاع آن‌ها شرایط ناحیه پرتراکم را نداشته باشند، مشابه ناحیه باز تلقی می‌شوند.

در جدول ۲-۷-۶، بام برف‌ریز بامی است که بالاتر از محیط اطراف می‌باشد و محافظتی از اطراف وجود ندارد. اگر واحدهای تأسیساتی بزرگ بر روی بام وجود داشته باشند یا ارتفاع دست‌انداز بام و سایر برجستگی‌ها از روی بام بیشتر از ارتفاع برف متوازن، $h_b = P_r / \gamma$ باشد، در این صورت آن بام نمی‌تواند در گروه بام برف‌ریز قرار گیرد. موانع اطراف ساختمان تا فاصله ده برابر h_o می‌توانند برای برف بام آن ساختمان محافظت ایجاد کرده و در آن صورت بام را نمی‌توان در گروه بام برف‌ریز دانست. h_o ، فاصله قائم از روی مرتفع‌ترین مانع تا روی بام می‌باشد. وزن مخصوص برف، γ ، را می‌توان از رابطه ۲-۷-۶ محاسبه کرد.

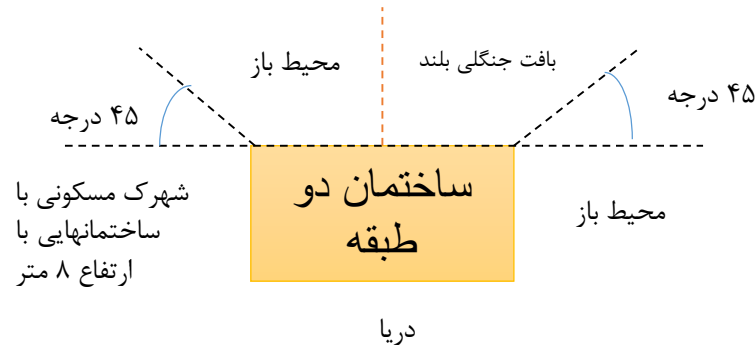
$$\gamma = 0.43 P_s + 2.2 \quad \text{kN/m}^3 \quad (2-7-6)$$

بام برف‌گیر بامی است که از تمام جوانب، پایین‌تر از موانع محصور به آن و یا موانع اطراف می‌باشد. بام‌های غیربرف‌گیر و غیربرف‌ریز، بام‌های نیمه برف‌گیر محسوب می‌شوند.

مثال ۱:

فرض کنید یک ساختمان دو طبقه در موقعیت زیر قرار دارد. در تعیین ضریب C_n ، ساختمان در کدام گروه از ناهمواری قرار دارد؟

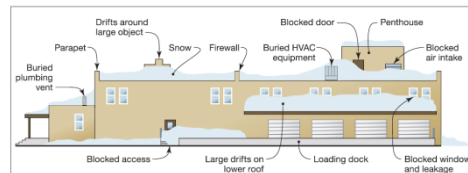
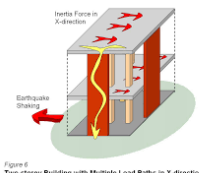
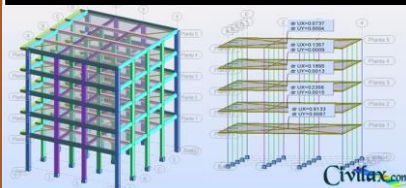
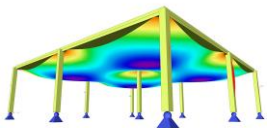

Snow Loads - Dr. Saeed Tamaddon

بارگذاری

فصل دوم:
بار برف

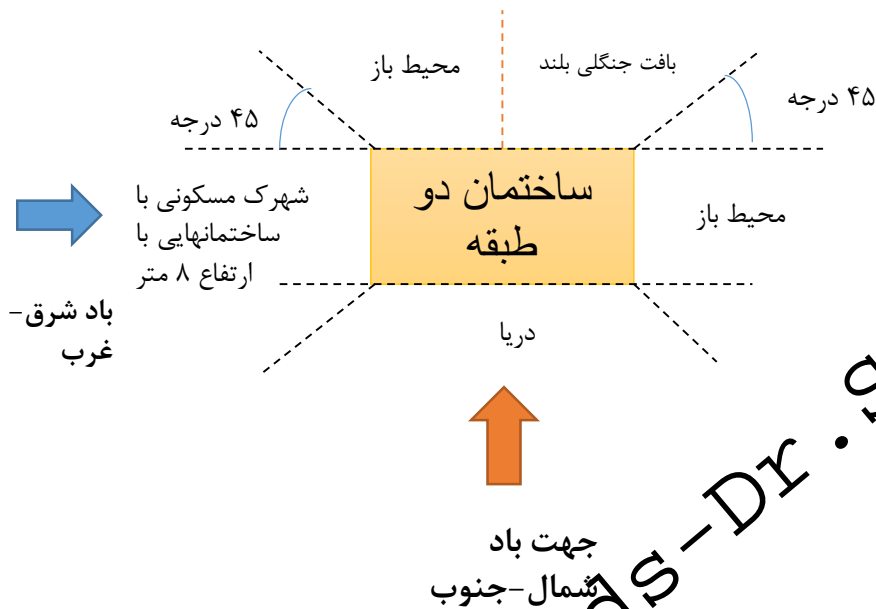
مدرس:
دکتر سعید تمدن

بارگذاری

فصل دوم:
بار برف

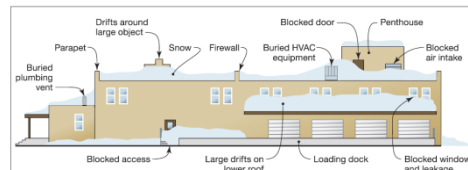
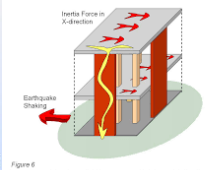
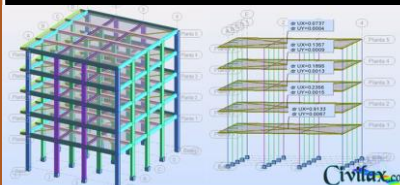
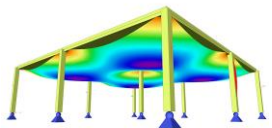
مدرس:
دکتر سعید تمدن

بافت متراکم تر در جهت شرق-غرب شهرک مسکونی با ساختمان های با ارتفاع ۸ متر است که ناهمواری باز محسوب می شود.

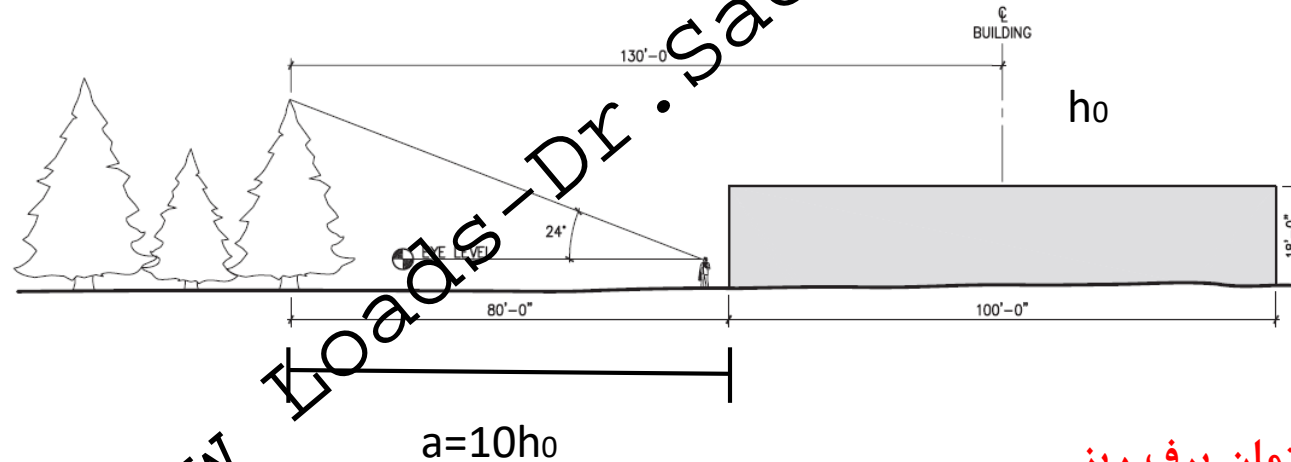
بافت متراکم تر در جهت شمال-جنوب بافت جنگلی بلند است که بافت با ناهمواری زیاد محسوب می شود.

در مجموع بررسی دو امتداد برای وزش باد، بافت قالب ساختمان بافت جنگلی است که ناهمواری زیاد محسوب می شود.

آیین نامه ساختمان‌ها را از نظر برف‌گیری به سه دسته **برف ریز**، نیمه برف‌گیر و **برف‌گیر** تقسیم می‌کند.

- **ساختمان برف ریز**: ساختمانی که در آن وزش باد برف موجود بر روی بام آن، بر روی سطوح پایین‌تر ریخته و از هیچ ساختمانی برف نمی‌گیرد. در این حالت موانع بلندتر اطراف ساختمان باید به اندازه ۱۰ برابر h_0 (فاصله قائم از روی مانع بالاتر تا روی بام) از بام فاصله داشته باشند.

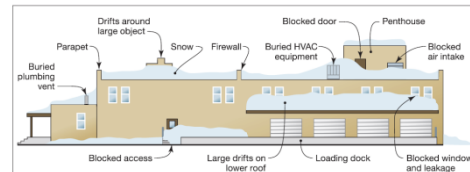
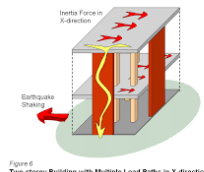
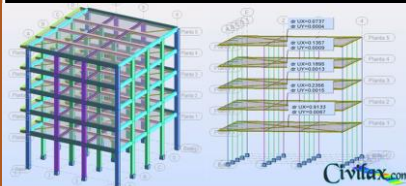
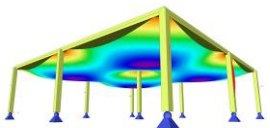

اگر a بزرگتر از $10h_0$ باشد ساختمان برف ریز خواهد بود البته در صورتی که شرط دوم نیز اقناع گردد.

بارگذاری

فصل دوم:
بار برف

مدرس:
دکتر سعید تمدن

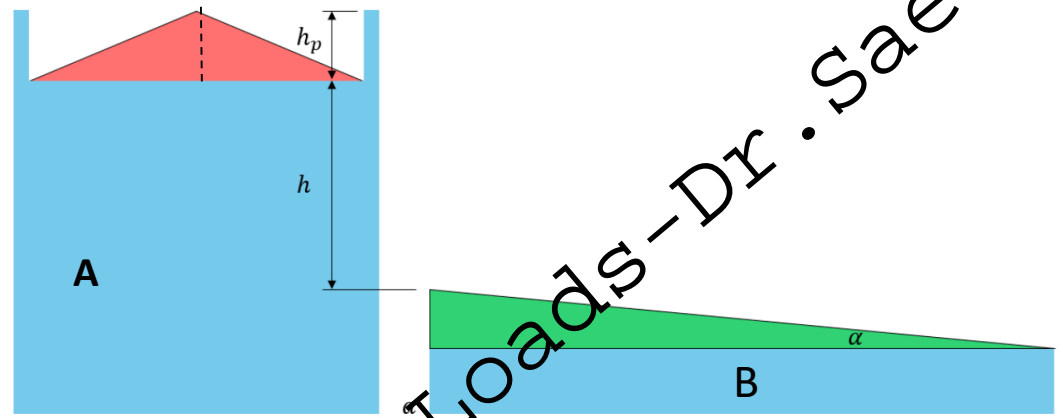

شرط دوم جهت تشخیص برف ریز بودن بام ساختمان:

عواملی نظیر دست‌انداز و جانپناه موجود در بام و یا احداث واحدهای صنعتی بزرگ و همچنین سایر برجستگی‌های روی بام، می‌توانند از جابجا شدن برف جلوگیری کنند. مطابق مبحث ششم اگر ارتفاع این عوامل (h_p) بیشتر از ارتفاع برف متوازن باشد، این عوامل جلوی حرکت برف را گرفته و در عمل نمی‌توان بام را برف ریز در نظر گرفت.

ارتفاع برف متوازن

$$h_b = \frac{P_r}{\gamma}$$

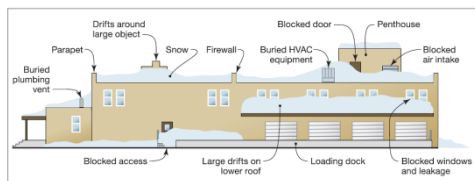
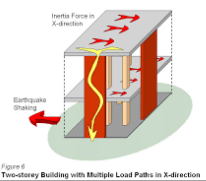
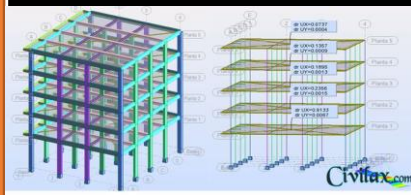
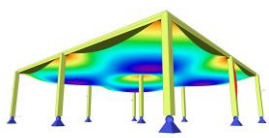

Snow Loads - Dr. Saeed Tamekdon

بارگذاری

فصل دوم:
بار برف

مدرس:
دکتر سعید تمدن

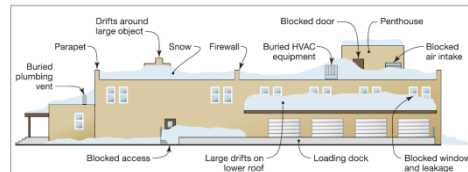
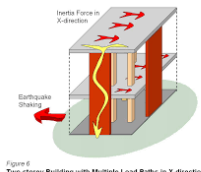
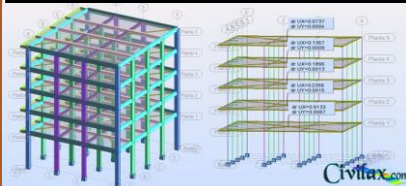
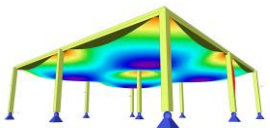
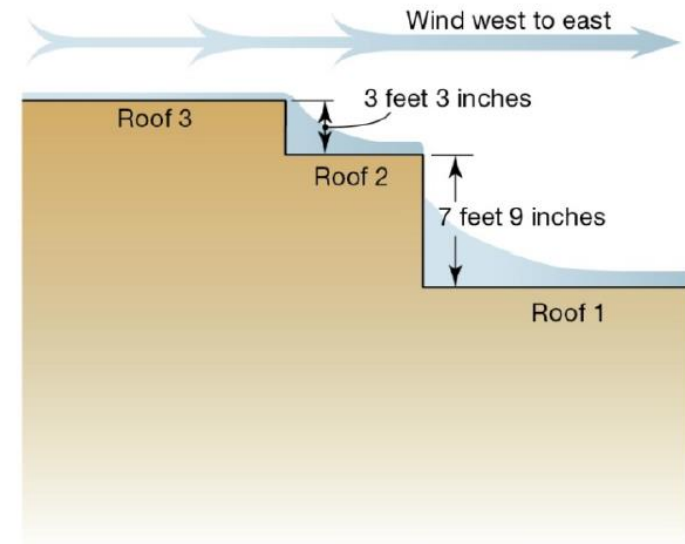
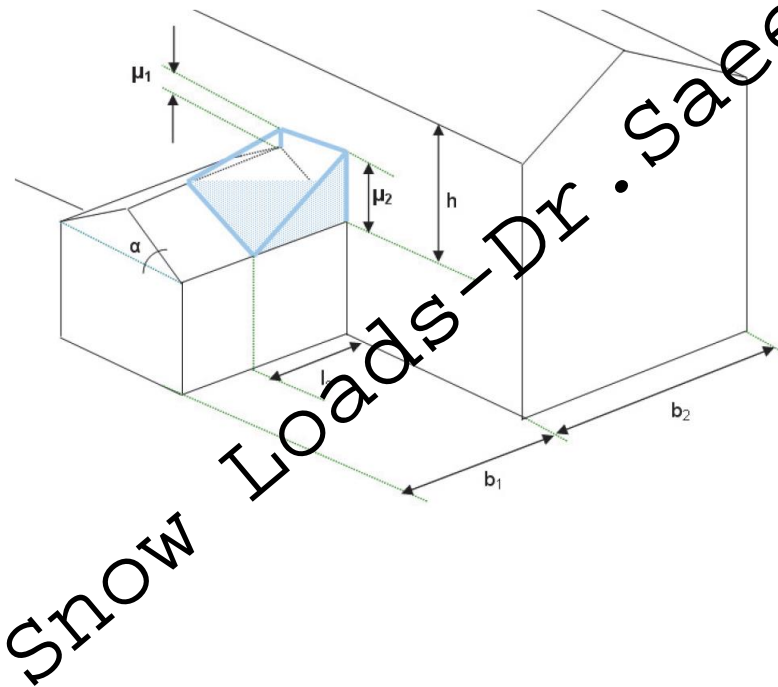

در محاسبه ضریب C_n ، بدترین حالت که معادل با بیشترین مقدار برای ضریب C_n است، زمانی رخ می‌دهد که ساختمان برف‌گیر بوده و ناهمواری اطرافش زیاد باشد. از طرفی باید توجه شود در صورتی که بام ساختمان در چند ارتفاع قرار گیرد، ضریب برف‌گیری در هر قسمت از بام با وجود ناهمواری محیط، بطور جداگانه محاسبه شده و متفاوت از سایر بام‌ها خواهد بود.

بارگذاری

فصل دوم:
بار برف

مدرس:
دکتر سعید تمدن

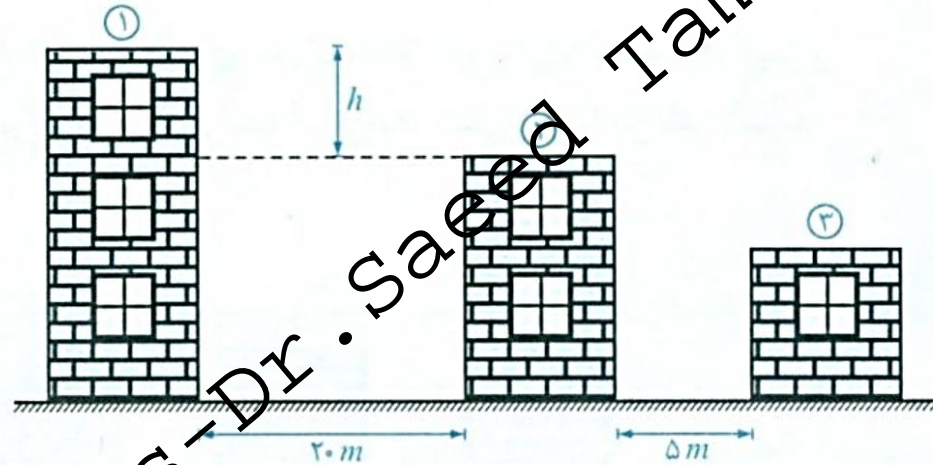

بارگذاری

فصل دوم:
بار برف

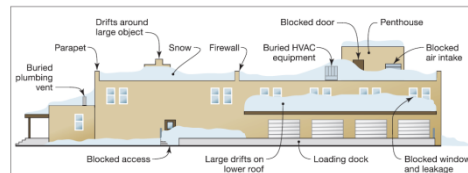
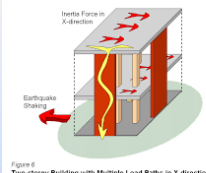
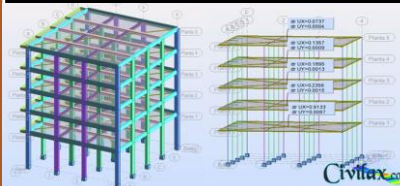
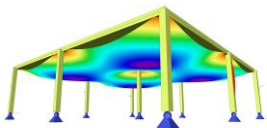
مدرس:
دکتر سعید تمدن

تهرین: در شکل مقابل که نشان دهنده ساختمان کنار هم در محوطه یک کارگاه ساختمانی موجود است، h در چه محدوده‌ای باشد تا ساختمان شماره (۲) برف ریز محسوب شود؟ (ساختمان (۱) و (۲)، فاقد جان پناه هستند).

● **حل:** شرط برف ریز بودن ساختمان (۲) آن است که از ساختمان (۱) بر روی آن برف نیفتد و برای تحقق یافتن این شرط، مطابق مبحث ششم مقررات ملی ساختمان، فاصله‌اش از ساختمان (۱) باید از $10h$ بیشتر باشد و با توجه به این موضوع داریم:

فاصله ساختمان (۱) و (۲) $> 10h \Rightarrow 20m > 10h \Rightarrow h < 2m$

بارگذاری

فصل دوم:
بار برف

مدرس:
دکتر سعید تمدن

تمرین : دو ساختمان با مشخصات هندسی زیر در شهر اصفهان در محدوده یک کارگاه ساختمانی باز قرار دارند:

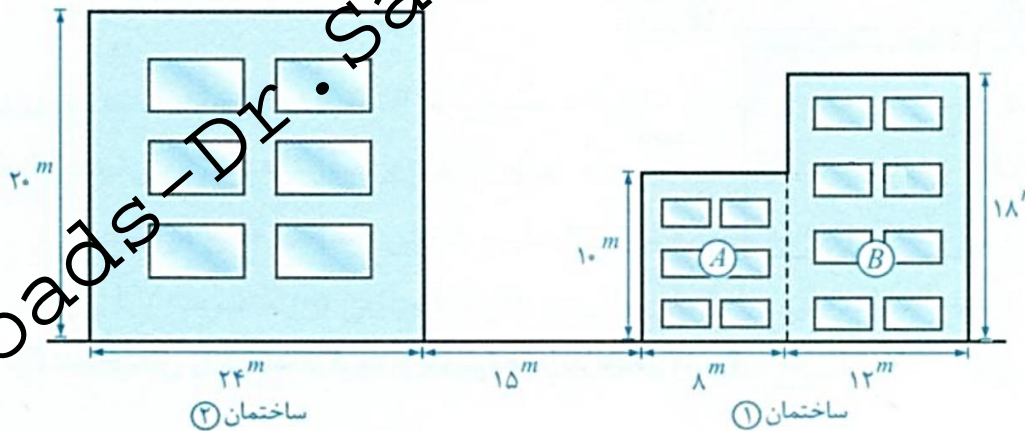
(در صورت نیاز برای ساختمان (۲) را در جهت P_r فرض کنید، 0.163 kN/m^2 فرض کنید.)

الف) وضعیت بام پایین تر در ساختمان (۱) چگونه است؟

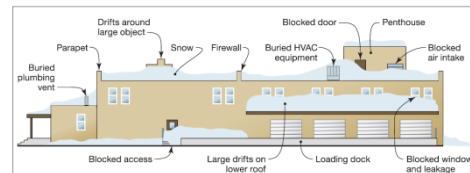
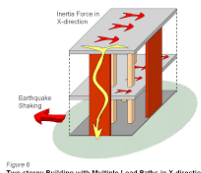
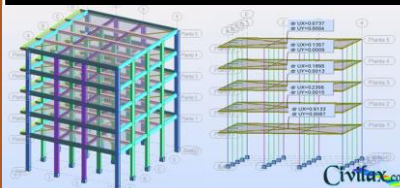
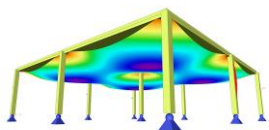
ب) وضعیت بام بالاتر در ساختمان (۱) چگونه است؟

ج) اگر جان پناهی به ارتفاع 80 cm بر روی ساختمان (۲) بسازیم آیا این جان پناه مانع برفریز شدن ساختمان (۲)

می شود؟

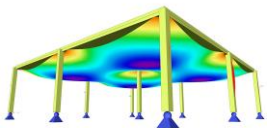
Snow Loads - Dr. Saeed Tamaddon

بارگذاری

فصل دوم:
بار برف

مدرس:
دکتر سعید تمدن

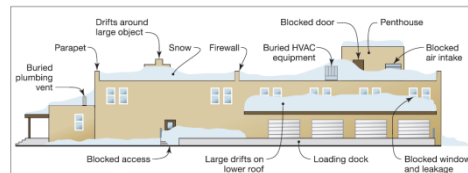
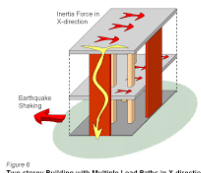
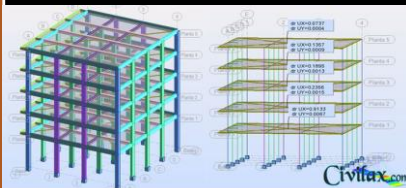
● **حل:** به بررسی هر یک از موارد مطرح شده می پردازیم:

الف) همان طور که در شکل صورت سوراخ مشاهده می کنید، ساختمان شماره (۱) دارای بام های با ارتفاع متفاوت بوده و در این گونه ساختمان ها، شرایط برف ریزش برف گیر بودن هر بام باید به طور جداگانه بررسی شود. بام کوتاه تر در قسمت A با توجه به نداشتن فاصله از بام بلندتر (در قسمت B) برف گیر است و این موضوع نیازی به کنترل کردن ندارد.

ب) باد ممکن است برف موجود در بام ساختمان شماره (۲) را بر روی بام قسمت B از ساختمان شماره (۱) بریزد. با توجه به این که اختلاف ارتفاع این دو بام $2m = 20 - 18$ و فاصله دو ساختمان $23m = 15 + 8$ می باشد و این عدد بیشتر از $20m = 10h_0$ است، در نتیجه بام قسمت B را می توانیم برف ریز در نظر بگیریم.

ج) همان طور که گفتیم اگر بام ساختمان دارای جان پناه باشد و ارتفاع این جان پناه از ارتفاع برف متوازن بیشتر باشد، این جان پناه مانع برای ریزش برف محسوب شده و ساختمان برف ریز در نظر گرفته نمی شود. از طرفی برای به دست آوردن ارتفاع برف متوازن، مقدار بار برف متوازن را نیاز داریم که با توجه به صورت سؤال، آن را $P_r = 0.163 kN/m^2$ فرض می کنیم. هم چنین بار برف زمین برای شهر اصفهان $P_g = 1 kN/m^2$ می باشد و داریم:

Snow Loads - Dr. Saeed Tamaddon

بارگذاری

فصل دوم:
بار برف

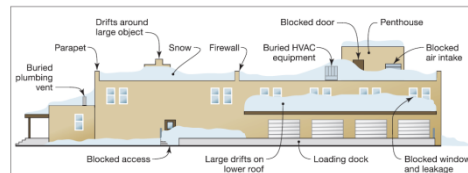
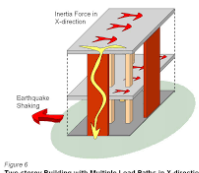
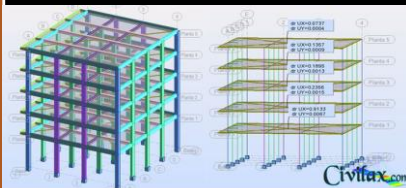
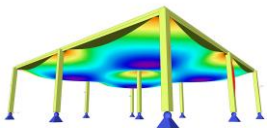
مدرس:
دکتر سعید تمدن

$$\left\{ \begin{aligned} \gamma &= 0.143 P_g + 2/2 = 0.143 \times 1 + 2/2 = 2.143 \text{ kN/m}^2 \\ h_b &= \frac{P_r}{\gamma} = \frac{0.143}{2.143} = 0.067 \text{ m} \end{aligned} \right.$$

همان طور که مشاهده می شود ارتفاع جان پناه ($h_p = 80 \text{ cm}$) از ارتفاع برف متوازن ساختمان (۲) بیشتر است و فرض برف ریز بودن ساختمان (۲) در حالت جدید صحیح نیست. از طرفی با توجه به این که ارتفاع ساختمان از موانع اطراف خود بیشتر است، این بام برف گیر نیز نبوده و نیمه برف گیر محسوب می شود.

تذکره: از این تمرین می توان فهمید این نتیجه گیری که بام با ارتفاع بلندتر لزوماً برف ریز است، صحیح نبوده و باید ارتفاع موانع روی بام نیز مورد بررسی قرار گیرد.

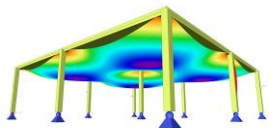
Snow Loads - Dr. Saeed Tamaddon

بار گذاری

فصل دوم:
بار برف

مدرس:
دکتر سعید تمدن

۶-۷-۶ ضریب شیب
برای بام‌های مسطح، ضریب شیب، C_s ، برابر واحد می‌باشد. برای بام‌های شیب‌دار ضریب شیب بر حسب زاویه شیب، α ، به صورت زیر تعیین می‌شود:

$C_s = 1$ $\alpha \leq \alpha_0$ (الف-۳-۷-۶)

$C_s = 1 - \frac{\alpha - \alpha_0}{70 - \alpha_0}$ $\alpha_0 < \alpha < 70^\circ$ (ب-۳-۷-۶)

$C_s = 0$ $\alpha \geq 70^\circ$ (پ-۳-۷-۶)

زاویه α_0 ، طبق بند ۶-۷-۶-۱، با توجه به شرایط سطح شیب‌دار مشخص می‌شود.

۱-۶-۷-۶ اگر سطح بام لغزنده بوده و لغزش برف بر روی سطح شیب‌دار بدون مانع باشد و همچنین فضای کافی پایین‌تر از لبه بام برای ریزش برف موجود باشد، مقدار α_0 برای $C_{H1} = 1$ برابر ۵ درجه، برای $C_{H1} = 1.1$ برابر ۱۰ درجه و برای مقادیر بیشتر C_{H1} برابر ۱۵ درجه خواهد بود. بام‌های لغزنده شامل پوشش‌های فلزی، سنگریزه، شیشه‌ای و پوشش لاستیکی، پلاستیکی و قیراندود با سطوح صاف و هموار می‌باشند. غشاهای دارای سطوح آجدار را نمی‌توان صاف در نظر گرفت. ورقه‌های پوشش آسفالتی و چوبی لغزنده محسوب نمی‌شوند.

در صورت عدم وجود شرایط لغزنده یا مانع‌دار بودن بام، مقدار α_0 برای $C_{H1} = 1$ برابر ۳۰ درجه و برای C_{H1} های بیشتر برابر ۴۵ درجه می‌باشد.

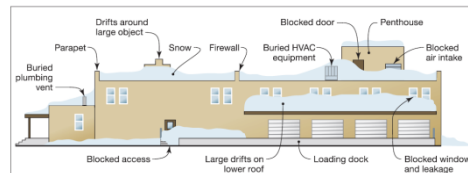
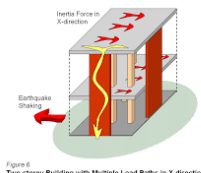
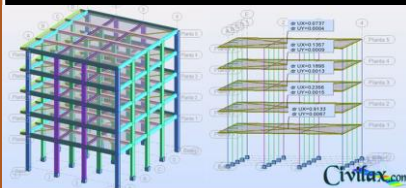
۵-۷-۶ ضریب شرایط دمایی
ضریب شرایط دمایی، C_{H1} ، از جدول ۳-۷-۶، با توجه به شرایط مورد انتظار ساختمان در سال‌های عمر مفید تعیین می‌شود.

جدول ۳-۷-۶ ضریب شرایط دمایی، C_{H1}

۱/۰	تمام ساختمان‌ها به جز موارد زیر
۱/۱	ساختمان‌هایی که همیشه در دمای کمی بالاتر از صفر درجه سانتی‌گراد نگهداری می‌شوند.
۱/۲	ساختمان‌های بدون گرمایش و ساختمان‌هایی که زیر بام آنها باز است.
۱/۳	ساختمان‌هایی که همیشه دمای آنها زیر صفر درجه نگه‌داشته می‌شود.

$$\text{For warm roofs } \left\{ \begin{array}{l} C_s = 1 \quad \text{for } 0 \leq \theta < 30^\circ \\ C_s = 1 - \frac{\theta - 30^\circ}{40^\circ} \quad \text{for } 30^\circ \leq \theta \leq 70^\circ \\ C_s = 0 \quad \text{for } \theta > 70^\circ \end{array} \right. \quad (C_t \leq 1.0)$$

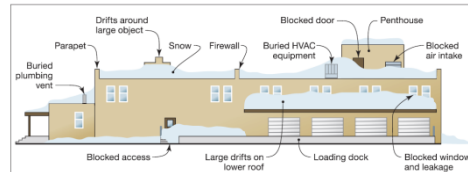
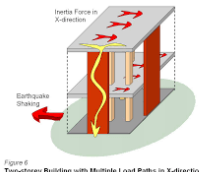
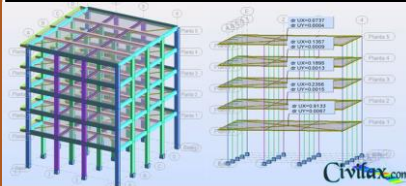
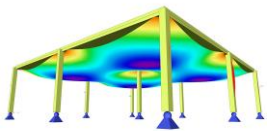
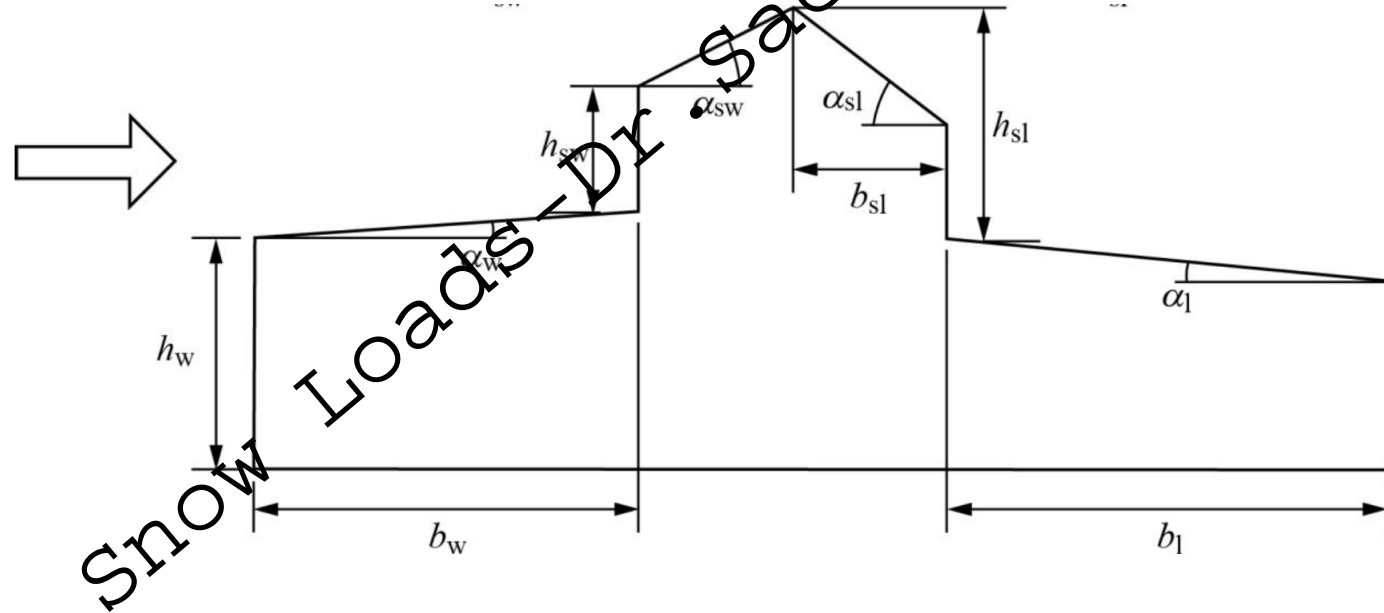
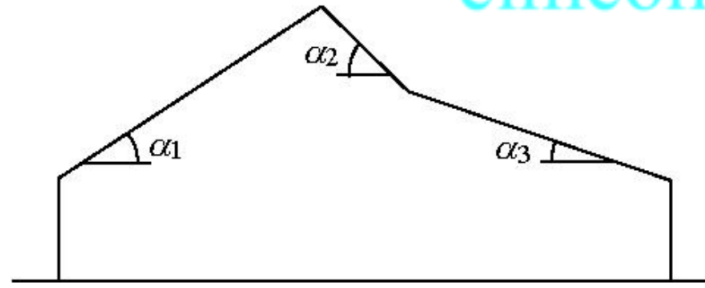
$$\text{For cold roofs } \left\{ \begin{array}{l} C_s = 1 \quad \text{for } 0 \leq \theta < 45^\circ \\ C_s = 1 - \frac{\theta - 45^\circ}{25^\circ} \quad \text{for } 45^\circ \leq \theta \leq 70^\circ \\ C_s = 0 \quad \text{for } \theta > 70^\circ \end{array} \right. \quad (C_t = 1.2)$$

بارگذاری

فصل دوم:
بار برف

مدرس:
دکتر سعید تمدن

تجربین : در کدام یک از حالت‌های زیر، ضریب C_s در رابطه $P_r = 0.17 C_s C_f C_e I_s P_g$ کوچک‌تر در نظر گرفته می‌شود؟ (در هر چهار گزینه، فرض کنید مانعی برای ریزش برف وجود ندارد.)

(۱) سقف افقی با پوشش آسفالتی که داخل آن همواره دمای زیر صفر درجه سانتی‌گراد دارد.

(۲) سقف با شیب $\alpha = 10^\circ$ که بام آن پوشش فلزی داشته و دمای داخل آن همواره گرمایش مناسب دارد.

(۳) سقف با شیب $\alpha = 10^\circ$ که بام آن پوشش فلزی داشته و دمای آن همواره کمی بالاتر از صفر درجه سلسیوس است.

(۴) سقف با شیب $\alpha = 10^\circ$ که بام آن پوشش آسفالتی داشته و دمای داخل آن همواره کمی بالاتر از صفر درجه سلسیوس است.

● حل: در مقایسه ضریب C_s در گزینه‌های فوق می‌توان گفت:

گزینه ۱: در سقف مسطح ($\alpha = 0^\circ$)، بیشترین مقدار را داشته و برابر یک است ($C_s = 1$).

گزینه ۲: در ساختمان‌هایی که گرمایش مناسبی دارند، اولاً $C_f = 1$ می‌باشد و ثانیاً با توجه به آن که پوشش بام

فلزی (پوشش لغزنده) و بدون مانع است، $\alpha_f = 5^\circ$ است و در $\alpha = 10^\circ$ ، مقدار C_s برابر است با:

$$\alpha_0 < \alpha < 70^\circ \Rightarrow C_s = 1 - \frac{\alpha - \alpha_0}{70^\circ - \alpha_0} = 1 - \frac{\alpha - 5^\circ}{70^\circ - 5^\circ} \xrightarrow{\alpha = 10^\circ} C_s = \frac{12}{13}$$

گزینه ۳: در ساختمانی که دمای آن همواره کمی بالاتر از صفر بوده و داریم: $C_f = 1/1$

$$\alpha_0 = 10^\circ \xrightarrow{\text{روابط}} \alpha \leq \alpha_0 \Rightarrow C_s = 1$$

گزینه ۴: مشابه با گزینه (۳)، $C_f = 1/1$ بوده و داریم:

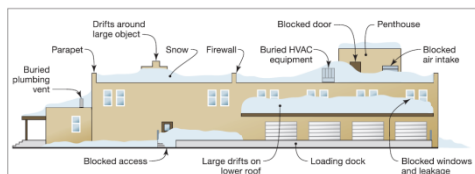
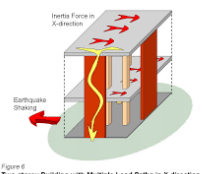
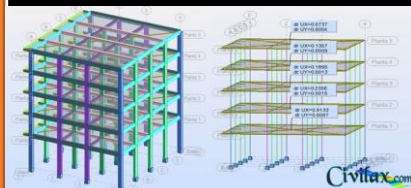
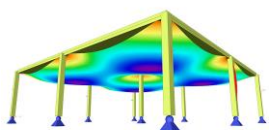
$$\alpha_0 = 45^\circ \xrightarrow{\text{روابط}} \alpha \leq \alpha_0 \Rightarrow C_s = 1$$

بنابراین در گزینه (۲) با کمترین C_s روبه‌رو هستیم.

بارگذاری

فصل دوم:
بار برف

مدرس:
دکتر سعید تمدن

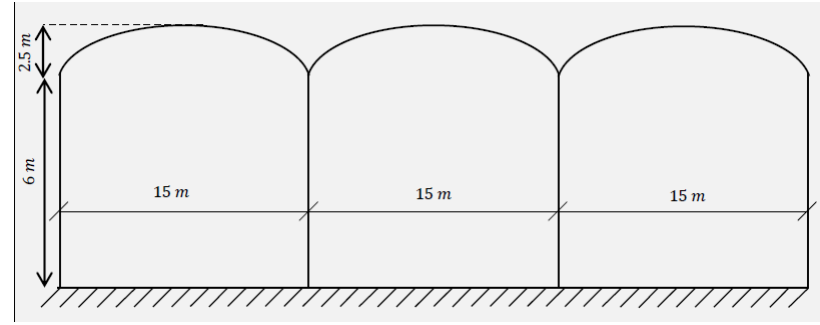
۶-۷-۲ در بام‌های قوسی ضریب اثر شیب بام با توجه به شیب قوس در طول آن تعیین گردد. برای این منظور کافی است قوس به صورت یک چند ضلعی در نظر گرفته شود و ضریب اثر شیب برای هر یک از اضلاع بر حسب زاویه ضلع با افق و بر طبق بند ۶-۷-۶ تعیین گردد. تعداد قطعات در هر نیمه قوس نباید از سه قطعه کمتر باشد. برای قسمت‌های با زاویه شیب بیشتر از هفتاد درجه بار برف در نظر گرفته نشده و این نواحی جزو تقسیمات قوس در نظر گرفته نمی‌شود.

۶-۷-۳ برای بام‌های کنگره‌ای و شیب‌دار دندان‌های مقدار ضریب شیب برای کلیه سطوح برابر یک خواهد بود.

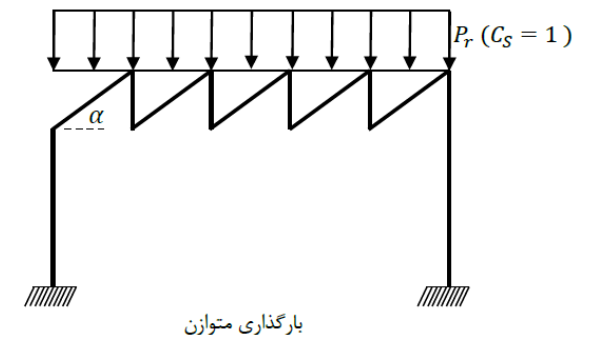
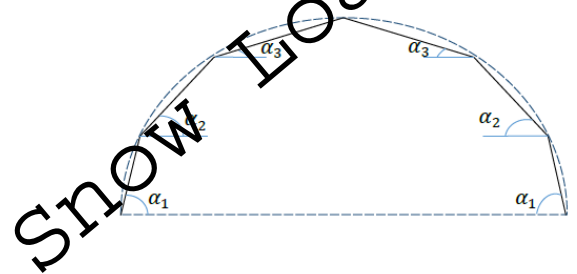
بارگذاری

فصل دوم:
بار برف

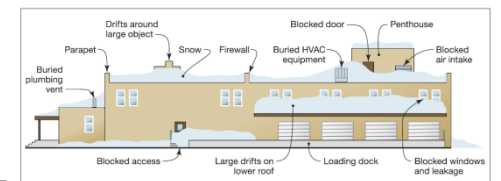
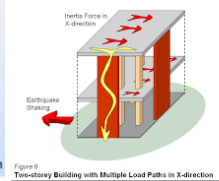
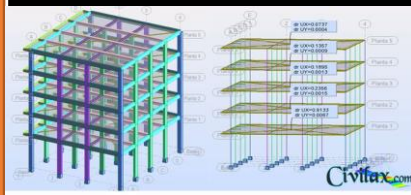
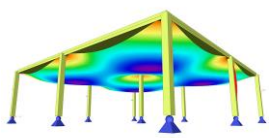
مدرس:
دکتر سعید تمدن

(ب) بام قوسی :
برای بام‌های قوسی نیز در گام اول هر یک از قوس‌ها را به چند ضلعی تبدیل می‌کرده (حداقل ۳ ضلع) و برای هر ضلع با توجه به شیب آن ضلع ضریب را همانند روال بام‌های مسطح محاسبه می‌گرد:

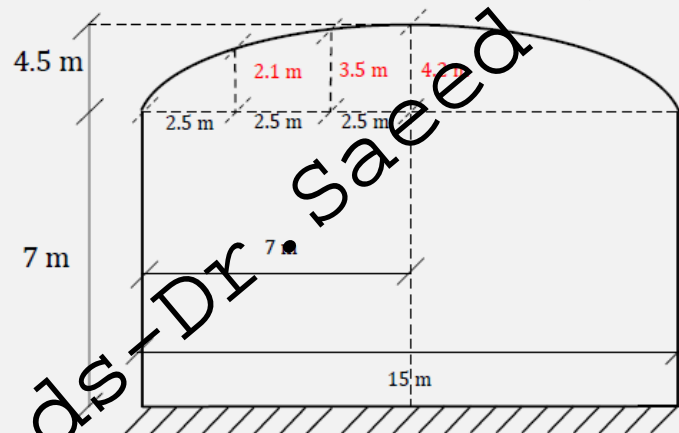
بارگذاری متوازن

مثال ۵:

مثال: معلوم است بار متوازن شکل روبرو؟ مخزن جهت مواردی است که دمای آن زیر صفر باشد.

$$(I_s = 1.1 \text{ و } P_g = 200 \frac{kg}{m^2} \text{ و } C_e = 1.2)$$

حل:

باتوجه به دمای مخزن:

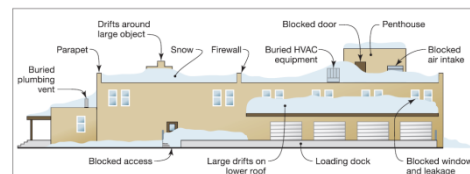
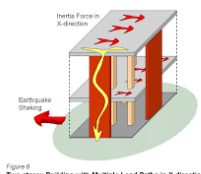
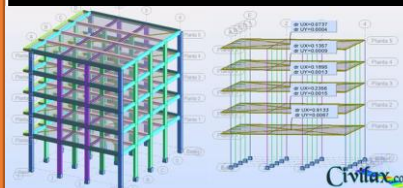
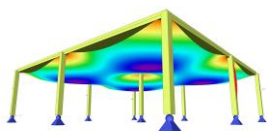
$$C_t = 1.3$$

جهت محاسبه ضریب شیب (C_s) زوایای مخزن را در ۳ بازه محاسبه می‌کنیم:

بارگذاری

فصل دوم:
بار برف

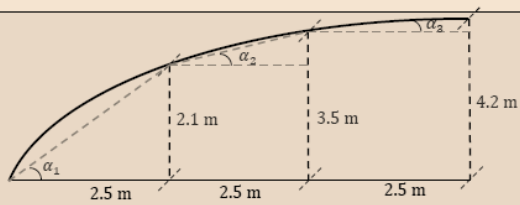
مدرس:
دکتر سعید تمدن

بارگذاری

فصل دوم:
بار برف

مدرس:
دکتر سعید تمدن

$$C_t > 1.1 \longrightarrow \alpha_0 = 15^\circ$$

$$\alpha_1 = \tan^{-1}\left(\frac{2.1}{2.5}\right) = 40^\circ > \alpha_0 \longrightarrow C_s = 1 - \frac{40-15}{70-15} = 0.55$$

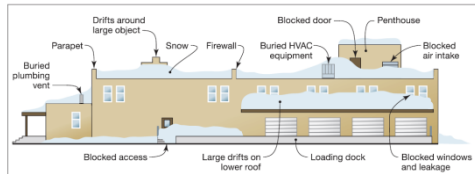
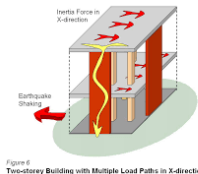
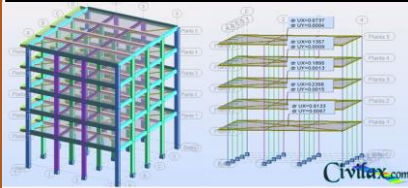
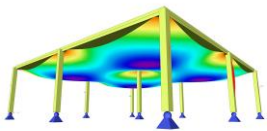
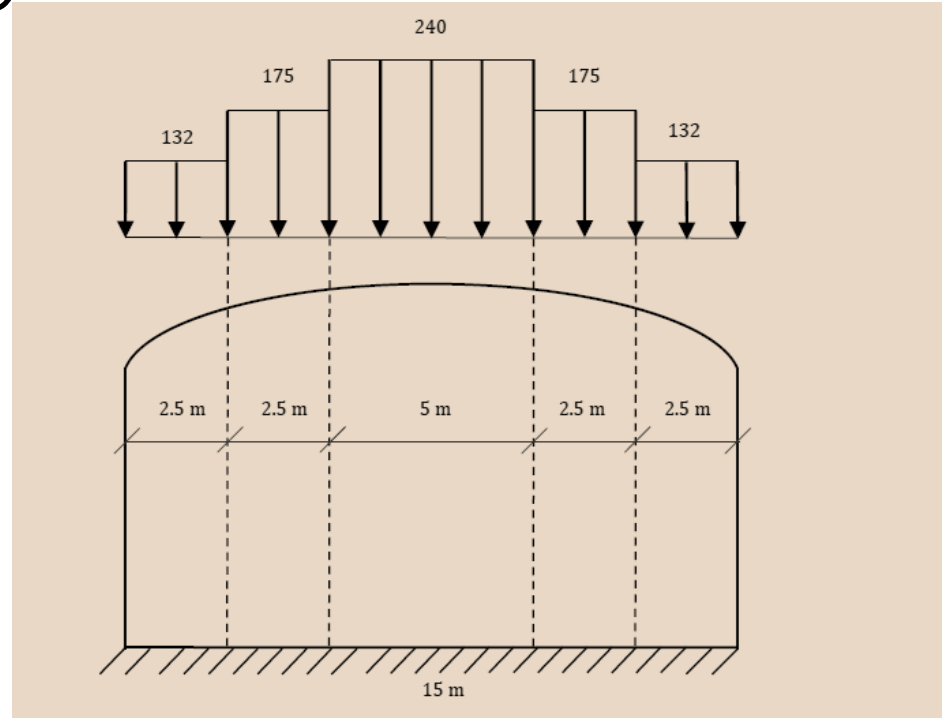
$$\alpha_2 = \tan^{-1}\left(\frac{1.4}{2.5}\right) = 30^\circ > \alpha_0 \longrightarrow C_s = 1 - \frac{30-15}{70-15} = 0.73$$

$$\alpha_3 = \tan^{-1}\left(\frac{0.7}{2.5}\right) = 15^\circ = \alpha_0 \longrightarrow C_s = 1$$

$$\longrightarrow P_r = 0.7 \times C_s C_t C_e I_s P_g = 0.7 \times 1.3 \times 1.3 \times \begin{cases} 0.55 \\ 1 \end{cases} \times 1.1 \times 200$$

$$\longrightarrow P_r = \begin{cases} 132 \\ 175 \\ 240 \end{cases} \frac{kg}{m^2}$$

Snow Loads - Dr. Saeed Tamaddon

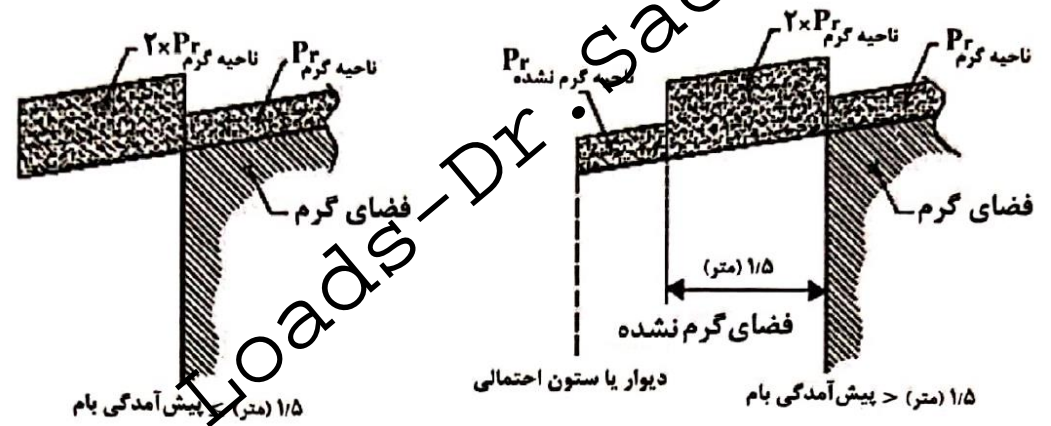

۶-۷-۴ برای طراحی طره لبه پایین بام، که در آن امکان تجمع برف وجود دارد، مقدار P_r باید دو برابر شود. طول ناحیه تجمع برف برابر طول طره خواهد بود ولی این طول مطابق شکل ۶-۷-۱ لازم نیست از بر دیوار زیر سقف به سمت بیرون بیشتر از ۱/۵ متر در نظر گرفته شود. برای محاسبه P_r در این ناحیه، ضریب C_s برابر یک در نظر گرفته می شود در صورتی که طول طره از ۱/۵ متر بیشتر باشد، در طول اضافی ضریب C_{II} بر اساس شرایط حوزای این ناحیه محاسبه می شود.

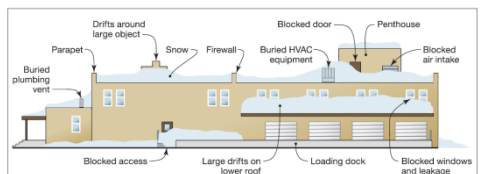
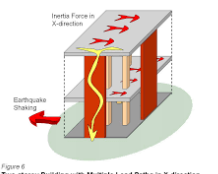
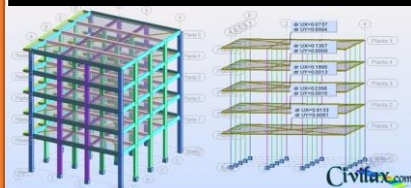
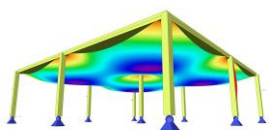
بارگذاری

فصل دوم:
بار برف

مدرس:
دکتر سعید تمدن

شکل ۶-۷-۱ مقدار بار برف بر روی طره لبه پایین بام

بارگذاری

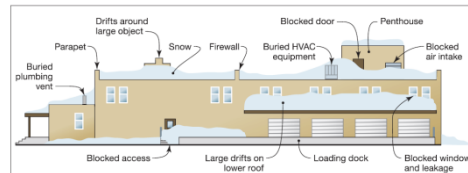
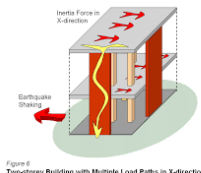
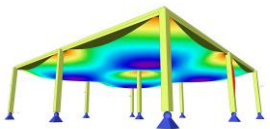
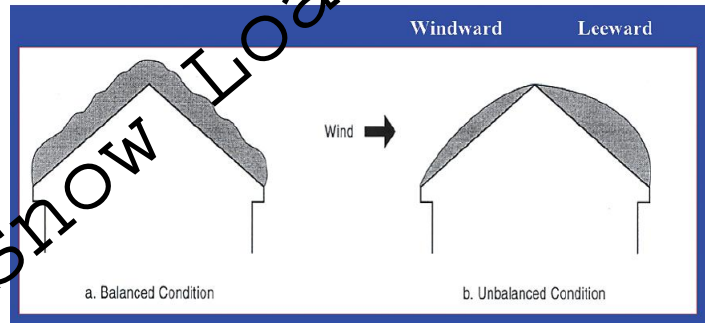
فصل دوم:
بار برف

مدرس:
دکتر سعید تمدن

۶-۷-۷ بارگذاری های متوازن و نامتوازن

بارگذاری متوازن حالتی از بارگذاری برف بر روی بام ساختمان است که اثرات وزش باد یا نور خورشید، که باعث افزایش یا کاهش بار برف در بخش های بام می شود را در نظر نمی گیرد. به واسطه وزش باد یا نور خورشید بر روی بام های شیب دار، امکان کاهش بارهای برف در وجوه رو به باد یا رو به خورشید و افزایش این بارها در نواحی پشت به باد وجود دارد. این موضوع موجب توزیع نامتوازن بار برف بر روی این نوع بام ها می شود. بنابراین علاوه بر بارگذاری متوازن برف، اثر بارگذاری نامتوازن برف نیز باید به طور جداگانه در نظر گرفته شود. در تعیین بار نامتوازن امکان وزش باد از تمام جوانب باید بررسی گردد. در نظر گرفتن حالت بار نامتوازن برف برای بام های تخت لازم نیست.

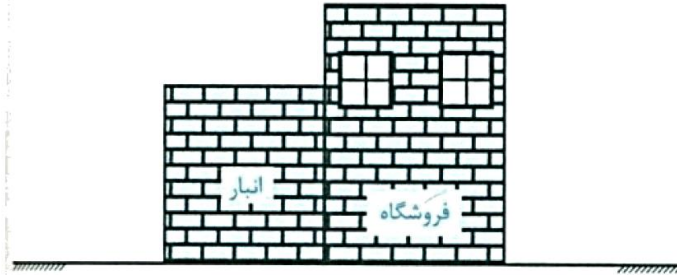

بارگذاری

فصل دوم:
بار برف

مدرس:
دکتر سعید تمدن

تهرین : فروشگاه بزرگی به همراه یک انبار، جهت نگهداری کالاهای خود در مرکز شهر تهران قرار گرفته است و این مجموعه از سازه‌های اطراف برف نمی‌گیرد، بار برف متوازن این سازه را به دست آورید. (پوشش سقف از نوع آسفالت و انبار بدون گرمایش داخلی است).

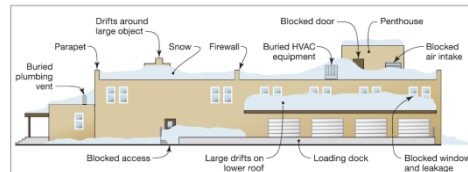
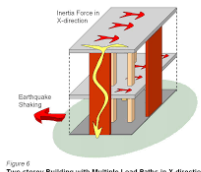
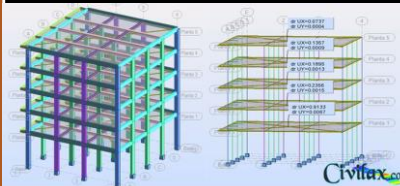
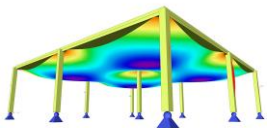

● **حل:** برای تعیین بار برف متوازن این ساختمان (یعنی I_s)، گام‌های زیر را طی می‌کنیم:

گام اول (تعیین بار برف زمین): مطابق جدول، شهر تهران در منطقه ۴ با بارش برف زیاد قرار گرفته است، بنابراین $P_g = 1/5 \text{ kN/m}^2$ در نظر گرفته می‌شود.

گام دوم (تعیین ضریب اهمیت ساختمان در بار برف): این ساختمان از دو قسمت با کاربری‌های متفاوت تشکیل شده است. بنابراین برای هر قسمت، باید ضریب اهمیت جداگانه‌ای تعیین شود. از طرفی فروشگاه‌های بزرگ در گروه خطرپذیری ۲ قرار دارند و ضریب بار برف آن‌ها ۱/۱ می‌باشد و انباری‌ها در گروه خطرپذیری ۳ قرار می‌گیرند و دارای ضریب بار برف ۱ هستند.

فروشگاه: $I_s = 1/1$ و انبار: $I_s = 1/3$

بارگذاری

فصل دوم:
بار برف

مدرس:
دکتر سعید تمدن

گام سوم (تعیین ضریب برف‌گیری): با توجه به شکل صورت سؤال، این ساختمان از دو قسمت با ارتفاع‌های متفاوت ساخته شده است. با توجه به این که این مجموعه از سازه‌های اطراف برف نمی‌گیرد و انبار کوتاه‌تر از فروشگاه است، در مجموع مانع برای بام فروشگاه محسوب نمی‌شود و در نتیجه بام فروشگاه به‌عنوان بام برف‌ریز در نظر گرفته شده و بام انباری به‌عنوان بام برف‌گیر محسوب می‌شود. از سوی دیگر این مجموعه در منطقه شهری با ناهمواری زیاد قرار گرفته است و در مجموع می‌توان ضریب برف‌گیری فروشگاه را 0.19 و ضریب برف‌گیری انبار را $1/2$ در نظر گرفت:

$C_e = 0.19$: فروشگاه (ناهمواری زیاد، بام برف‌ریز)

$C_e = 1/2$: انبار (ناهمواری زیاد، بام برف‌گیر)

گام چهارم (تعیین ضریب شرایط دمایی): با توجه به این که فضای داخل فروشگاه همیشه گرم است، ضریب دمایی آن یک در نظر گرفته می‌شود، هم‌چنین انبار بدون گرمایش بوده و ضریب دمایی آن $1/2$ می‌باشد:

$C_t = 1$: فروشگاه و $C_t = 1/2$: انبار

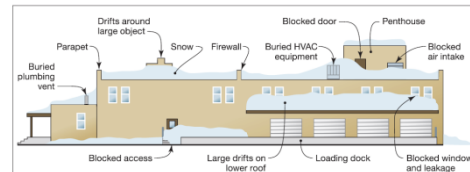
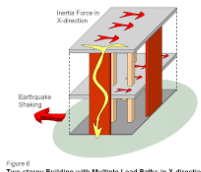
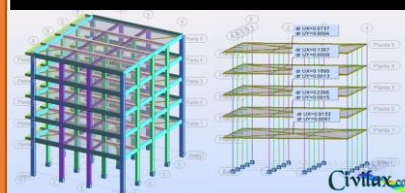
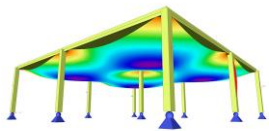
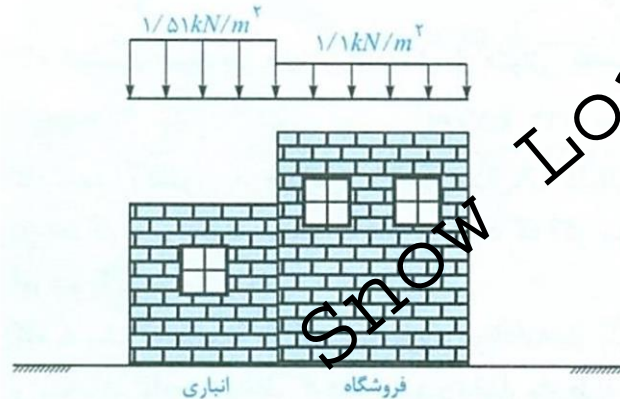
گام پنجم (تعیین ضریب شیب): ضریب شیب برای سقف‌های مسطح واحد است ($C_s = 1$).

گام ششم (محاسبه بار متوازن برف): مقدار بار متوازن برف برای فروشگاه و انبار، از رابطه زیر به‌دست می‌آید:

$$P_r = 0.17 C_s C_t C_e I_s P_g$$

$$P_r = 0.17 \times 1 \times 1 \times 0.19 \times 1/1 \times 1/5 = 1.04 \text{ kN/m}^2 \text{ : بار متوازن فروشگاه}$$

$$P_r = 0.17 \times 1 \times 1/2 \times 1/2 \times 1 \times 1/5 = 1.51 \text{ kN/m}^2 \text{ : بار متوازن انبار}$$

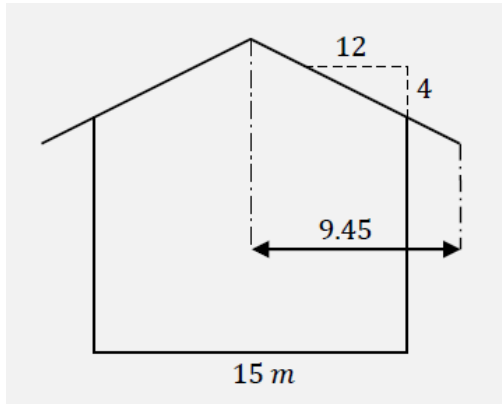

بارگذاری

فصل دوم:
بار برف

مدرس:
دکتر سعید تمدن

ویلایی با سقف شیروانی در شهر انزلی و در نزدیکی ساحل قرار گرفته و مناطق اطراف آن باز است. توزیع بار برف متوازن بر روی این ساختمان را بدست آورید. (جنس سقف، ورقه‌های سفالی غیر لغزنده می‌باشد).

$$P_g = 1.5 \text{ KN / m}^2$$

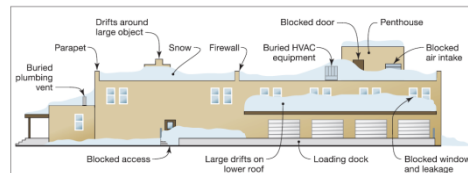
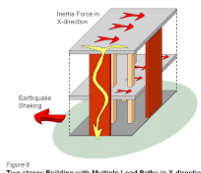
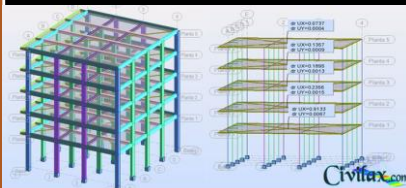
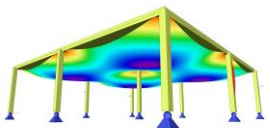
$$I_s = 1.0$$

Snow Loads - Dr. Saeed Tamaddon

حل:

گام اول: تعیین بار برف زمین شهر انزلی منطقه ۴ محسوب می‌شود. بنابراین:

گام دوم: تعیین ضریب اهمیت بار برف ساختمان مسکونی نقل از جدول ۶-۱-۱ و ۶-۲-۱ در گروه خطر پذیری ۳ قرار دارد بنابراین:

بارگذاری

فصل دوم:
بار برف

مدرس:
دکتر سعید تمدن

گام سوم: تعیین ضریب برف گیری ساختمان در کنار دریا قرار گرفته و همچنین ذکر شده که اطراف آن باز است. بنابراین ساختمان برف ریز همراه با ناهمواری محیطی کم محسوب می گردد.

$$C_n = 0.8$$

$$C_h = 1.0$$

گام چهارم: تعیین ضریب شرایط دمایی ساختمان مسکونی دارای شرایط دمایی ۱,۰ می باشد.

$$\alpha = \tan^{-1}\left(\frac{4}{12}\right) = 18.43^\circ \rightarrow C_s = 1.0$$

گام پنجم: تعیین ضریب شیب با توجه به بند ۶-۷-۶-۱، غیر لغزنده بودن سقف و ضریب شرایط دمایی برابر ۱,۰ خواهیم داشت:

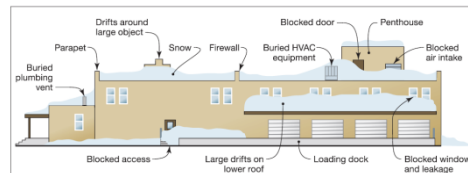
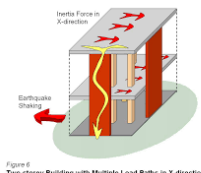
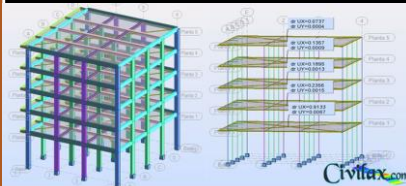
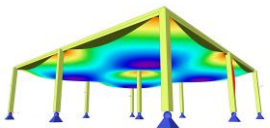
$$P_r = 0.7C_s C_h C_n I_s P_g = 0.7 \times 1.0 \times 1.0 \times 0.8 \times 1.0 \times 1.5 = 0.84 \text{ kN / m}^2$$

گام ششم: تعیین بار متوازن

$$P'_r = 2P_r = 2 \times 0.84 = 1.68 \text{ kN / m}^2$$

گام هفتم: محاسبه بار قسمت طره با توجه به بند ۶-۷-۶-۴ در طولی معادل با ۱,۵ متر بار متوازن برف دو برابر خواهد شد و در طول بیشتر از ۱,۵ متر شرایط گرم نشده حکم فرماست و $C_h=1.2$ خواهد بود.

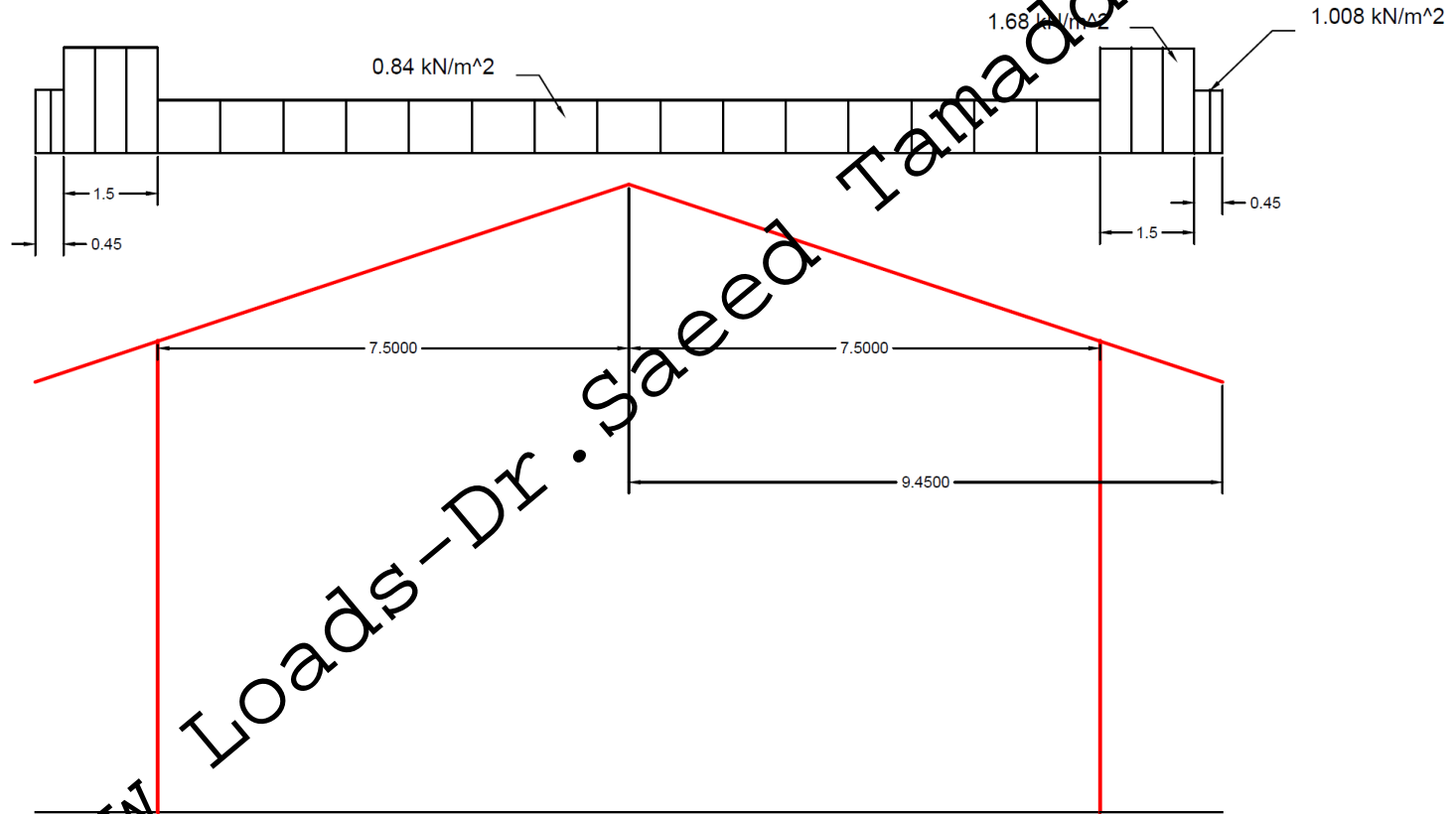
$$P'_r = 0.7C_s C_h C_n I_s P_g = 0.7 \times 1.0 \times 1.2 \times 0.8 \times 1.0 \times 1.5 = 1.008 \text{ kN / m}^2$$

بارگذاری

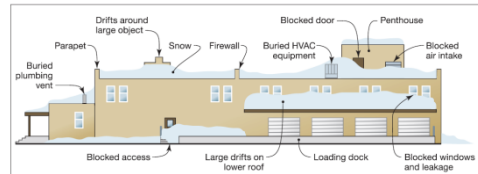
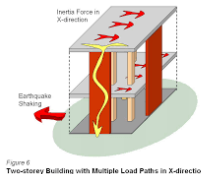
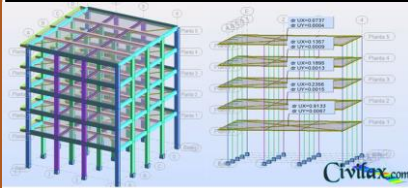
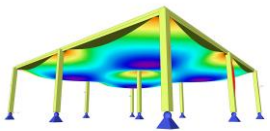
فصل دوم:
بار برف

مدرس:
دکتر سعید تمدن

Snow Loads - Dr. Saeed Tamaddon

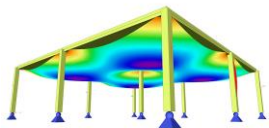
Balanced Snow Load

بارگذاری

فصل دوم:
بار برف

مدرس:
دکتر سعید تمدن

۶-۷-۷-۱ بام‌های با شیب دو یا چند طرفه

برای بام‌های با شیب دو یا چند طرفه، بارگذاری متوازن و نامتوازن برف مطابق شکل ۶-۷-۲ انجام می‌شود. در نظر گرفتن بار نامتوازن برف برای بام‌های با شیب سقف کمتر از ۴٪ و شیب سقف بیشتر از ۶۰٪ لازم نیست.

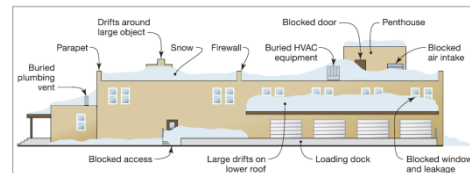
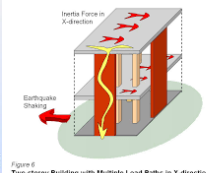
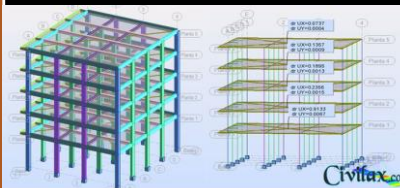
برای بام‌های با فاصله افقی بین تاج و پای شیب (W) کمتر از ۶ متر با تیرهای با تکیه‌گاه ساده بین تاج و پای شیب، بار نامتوازن یکنواخت برف در قسمت پشت به باد مطابق شکل با شیب $I_r P_r$ و در قسمت رو به باد بدون بار برف در نظر گرفته شود.

برای سایر بام‌ها، بار نامتوازن شامل بار گسترده $0.3P_r$ در سمت بادگیر و در سمت پشت به باد P_r به اضافه سربار به شدت $\gamma h_d \sqrt{i}$ بر واحد سطح افقی و در فاصله افقی $\frac{h_d}{3} \frac{h_d}{\sqrt{i}}$ از تاج شیب به سمت پای شیب خواهد بود. h_d بیانگر شیب سقف (تانژانت زاویه شیب) مطابق شکل می‌باشد. ارتفاع انباشت برف، h_d بر حسب متر از رابطه زیر بدست می‌آید:

$$h_d = 0.12 \sqrt{l_u} \sqrt{100 P_s + 50} - 0.5 \quad (4-7-6)$$

در رابطه فوق، l_u برابر با W در قسمت رو به باد بر حسب متر می‌باشد. چنانچه W کمتر از ۶ متر باشد، l_u برابر ۶ متر در نظر گرفته می‌شود.

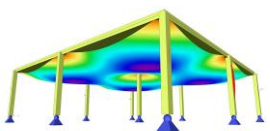
Snow Loads - Dr. Saeed Tamaddon

بارگذاری

فصل دوم:
بار برف

مدرس:
دکتر سعید تمدن

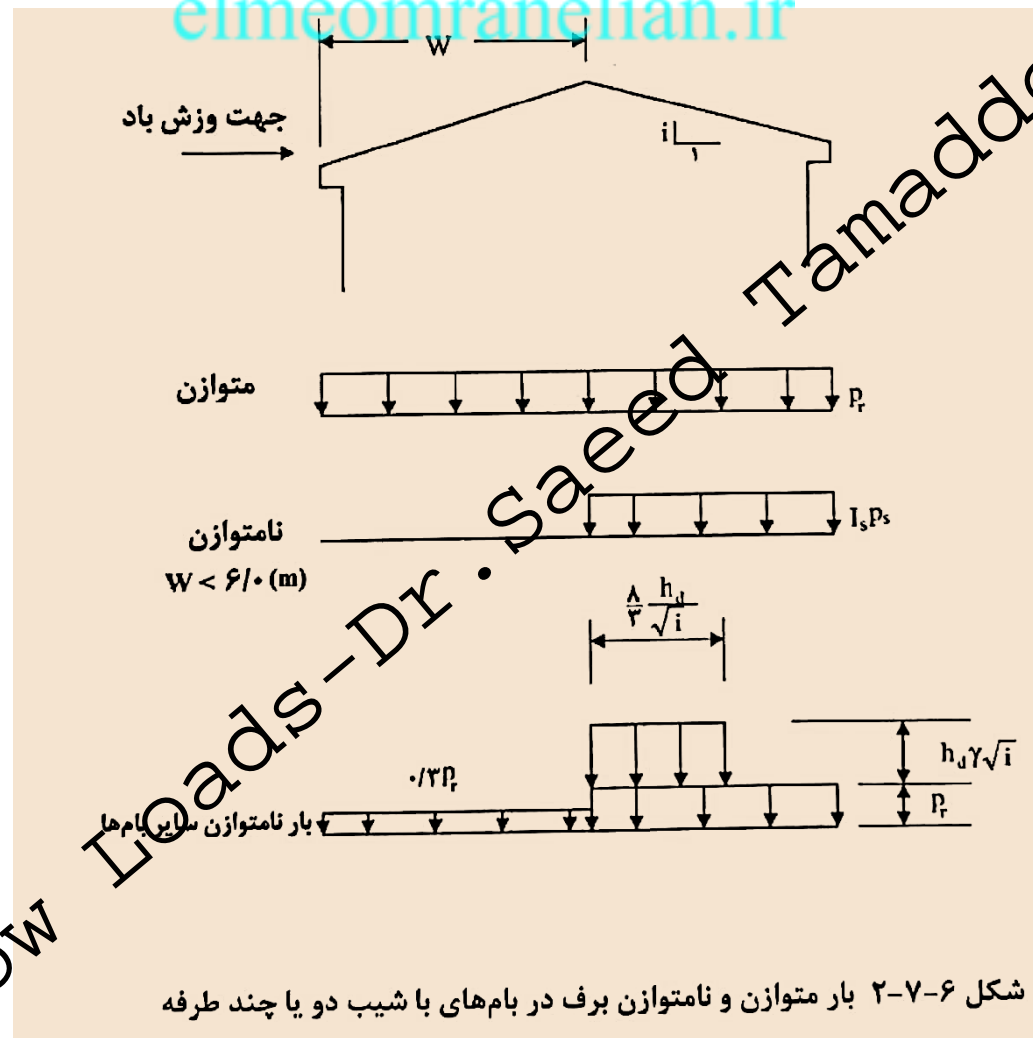
جهت وزش باد

متوازن

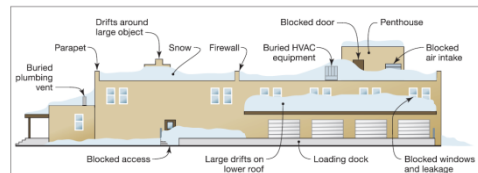
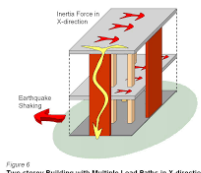
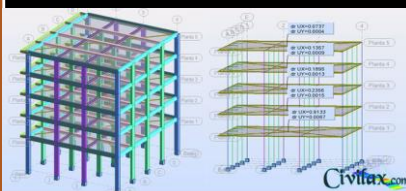
نامتوازن

$W < 6/0 \text{ (m)}$

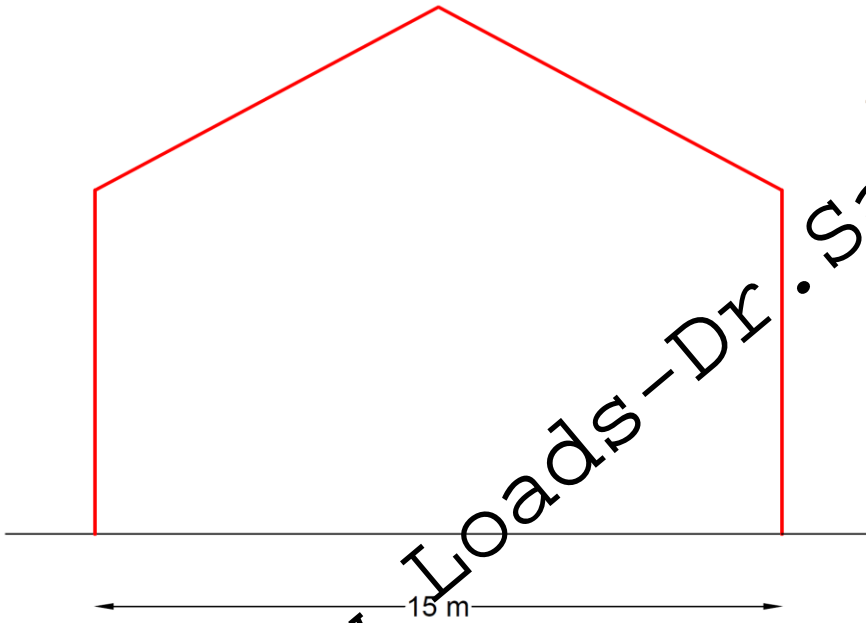
بار نامتوازن سایر بام‌ها

شکل ۶-۷-۲ بار متوازن و نامتوازن برف در بام‌های با شیب دو یا چند طرفه

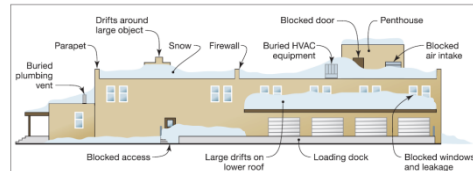
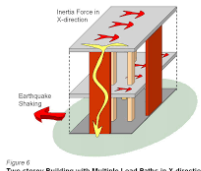
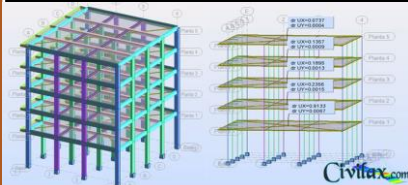
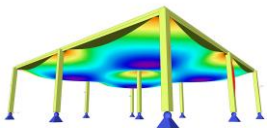
یک سوله صنعتی مطابق شکل زیر در شهرک صنعتی شیراز با پوشش سقف آجدار مد نظر می باشد. بارگذاری متوازن و نامتوازن برف برای سقف این سالن را محاسبه نمایید. (شهرک صنعتی مذکور دارای تراکم کم می باشد و سوله مذکور از ساختمانهای اطراف برف نمی گیرد.)

بارگذاری

فصل دوم:
بار برف

مدرس:
دکتر سعید تمدن

عایق بار برف تاسوان

حکام محکم (بار نامتوازن)

با قدم ۸ اینچ فامم افقی سین تاج و بای شیب بام بسط ۶ متر است و شیب سقف نسبت به افق ۶ درجه است.

$$hd = 0.12 \sqrt[3]{\frac{100 P_s + 50}{100 P_s + 50}} - 0.5$$

$$hd = 0.12 \sqrt[3]{7.5} - 0.5 = 0.32 \text{ m}$$

ارتفاع انباشت برف

نسبت افق بار سربار برف

$$i = \tan \alpha = \tan 28.07^\circ = 0.53$$

عایق شیب سقف

$$\gamma = 0.43 P_s + 2.2 = 0.43(1.0) + 2.2 = 2.63 \text{ kN/m}^2$$

حجم وزن محض برف

$$\gamma hd \sqrt{i} = 2.63(0.32) \sqrt{0.53} = 0.612 \text{ kN/m}^2$$

سربار نامتوازن

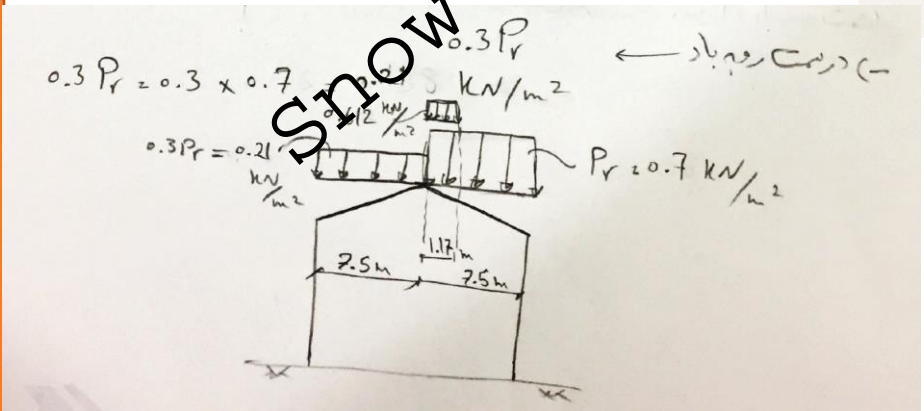
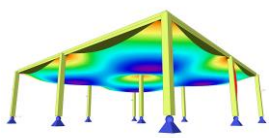
$$\frac{8hd}{3\sqrt{i}} = \frac{8 \times 0.32}{3\sqrt{0.53}} = 1.17 \text{ m}$$

حجم فامم افقی

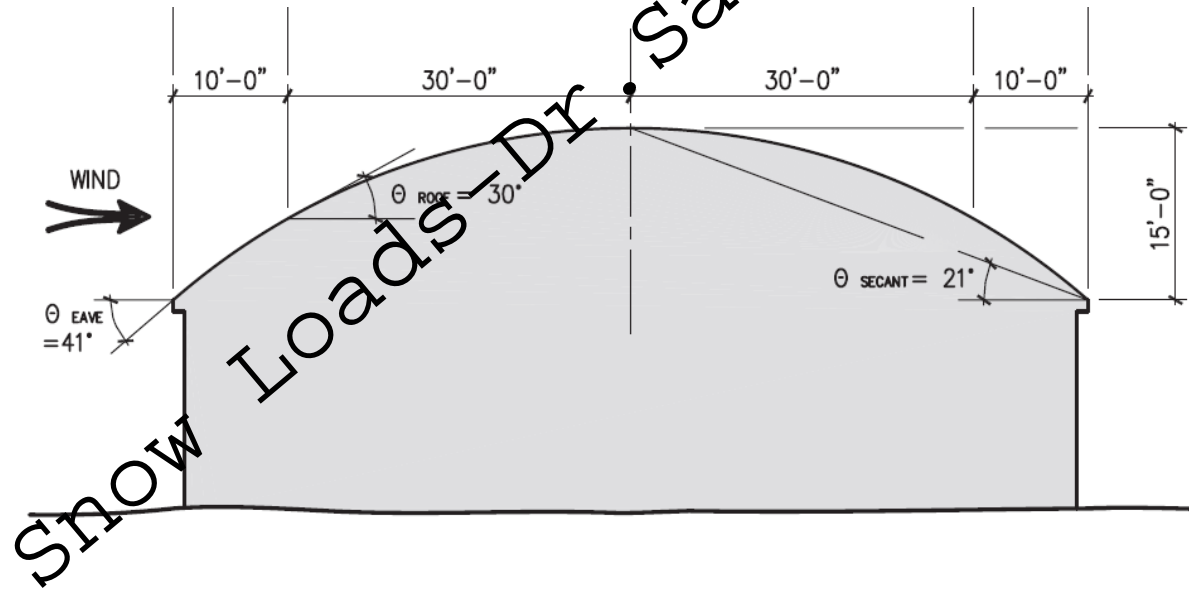
بار گذاری

فصل دوم:
بار برف

مدرس:
دکتر سعید تمدن

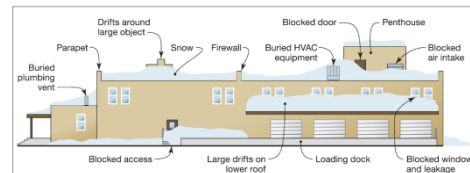
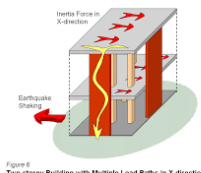
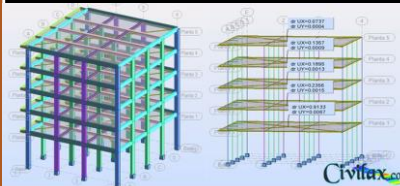
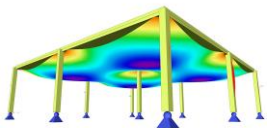
برای بام‌های قوسی، بارگذاری متوازن و نامتوازن برف مطابق شکل ۳-۷-۶ انجام می‌شود. در این بام‌ها، اگر زاویه شیب خط رابط از تاج به پای قوس (یا نقطه‌ای که شیب خط مماس بر قوس در آن نقطه ۷۰ درجه باشد) کمتر از ۱۰ درجه یا بیشتر از ۶۰ درجه باشد، منظور کردن بار نامتوازن ضروری نیست. در غیراین صورت، در بارگذاری بار نامتوازن برای بخش رو به باد، بار برف در نظر گرفته نخواهد شد و برای قسمت پشت به باد، توزیع بار برف مطابق شکل خواهد بود. برای بخش‌هایی از بام با زاویه شیب بیشتر از ۷۰ درجه بار برف لحاظ نخواهد شد. در توضیحات زیر و شکل ۳-۷-۶ مقدار P_r با $C_s=1$ محاسبه شده است.

بارگذاری

فصل دوم:
بار برف

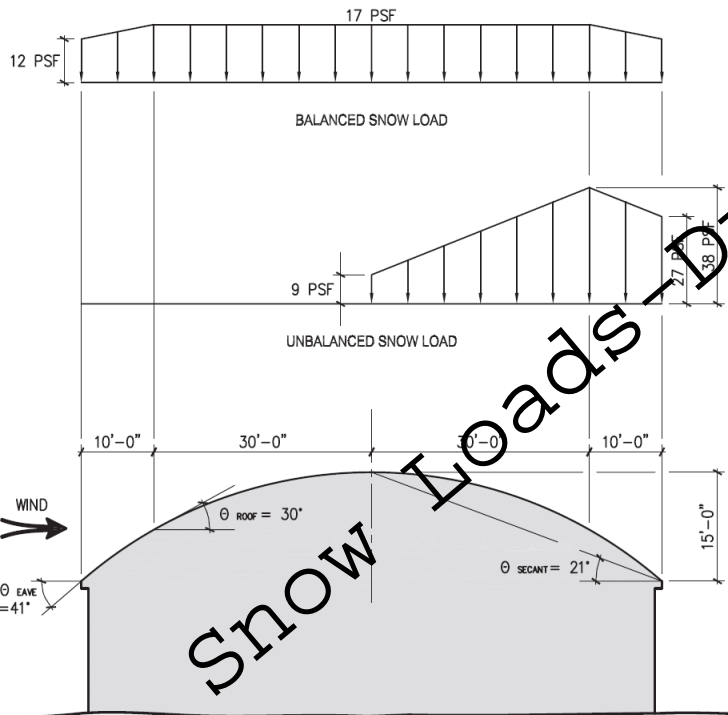
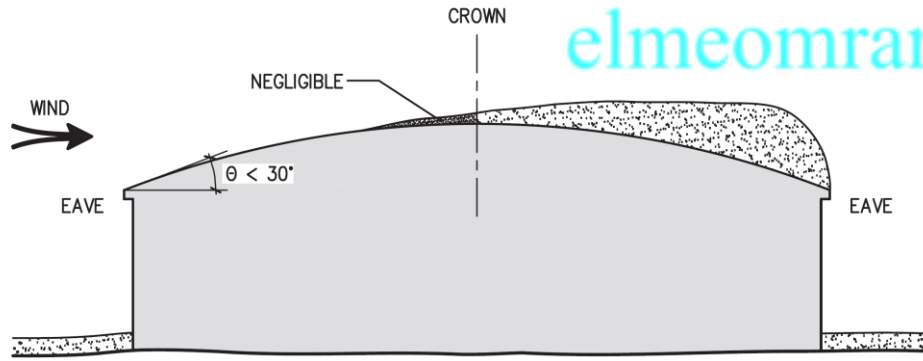
مدرس:
دکتر سعید تمدن

بارگذاری

فصل دوم:
بار برف

مدرس:
دکتر سعید تمدن

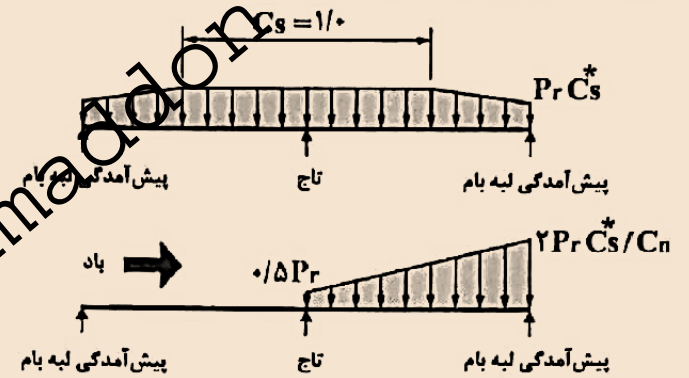
بار متوازن

بار نامتوازن

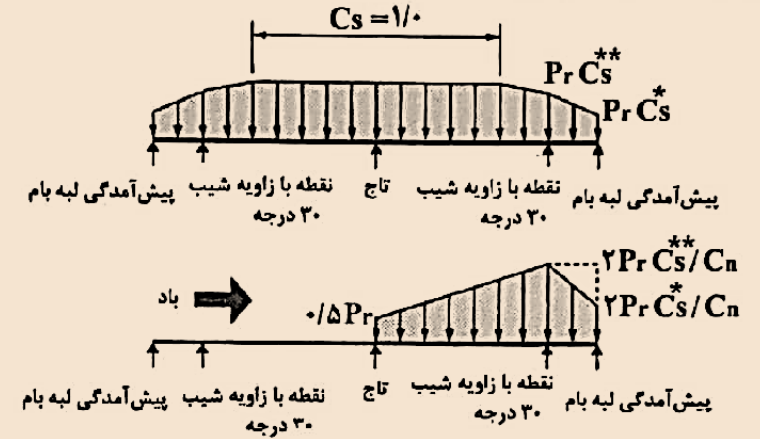
بار متوازن

بار نامتوازن

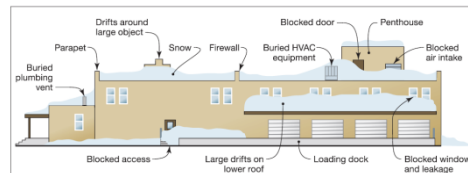
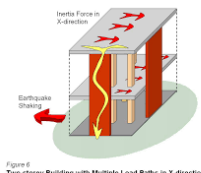
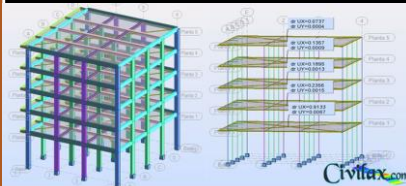
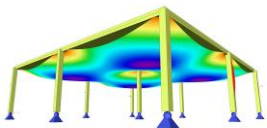
الف) زاویه شیب پای بام کمتر از ۳۰ درجه

ب) زاویه شیب پای بام بین ۳۰ تا ۷۰ درجه

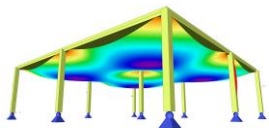
شکل ۶-۷-۳ بار متوازن و نامتوازن در بام‌های قوسی

بارگذاری

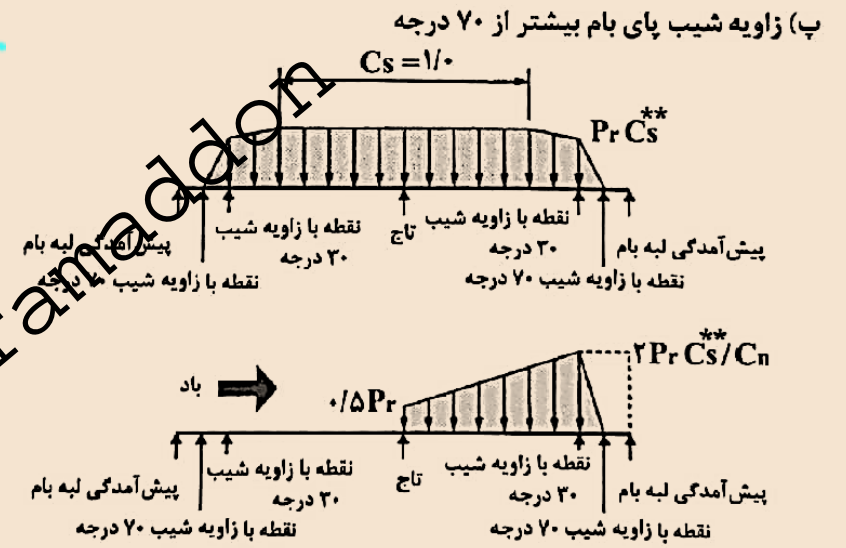
فصل دوم:
بار برف

مدرس:
دکتر سعید تمدن

بار متوازن

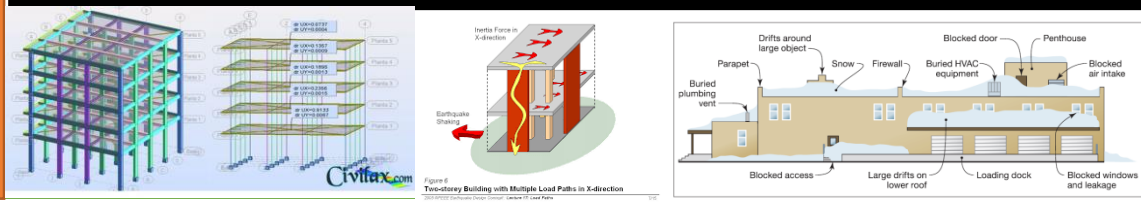
بار نامتوازن

یادداشت: مقدار P_r با $C_s = 1$ محاسبه می شود. ضمناً C_s^* و C_s^{**} با استفاده از روابط ۶-۷-۳ و به ترتیب براساس زاویه شیب پای بام و زاویه شیب ۳۰ منظور می گردد.

شکل ۶-۷-۳ بار متوازن و نامتوازن در بام های قوسی

Snow Loads - Dr. Saeed Tamaddon

بارگذاری

فصل دوم:
بار برف

مدرس:
دکتر سعید تمدن

الف- اگر زاویه شیب پای بام کمتر یا برابر ۳۰ درجه باشد، مقدار شدت بار در تصویر افقی بام در پای شیب از مقدار $2P_r C_s / C_n$ محاسبه شده برای زاویه شیب پای بام، به طور خطی به مقدار $0.5P_r$ در پای بام کاهش خواهد یافت (شکل الف).

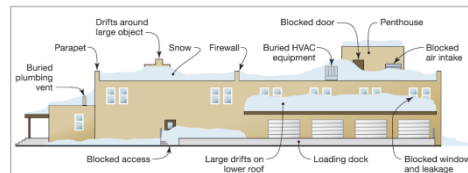
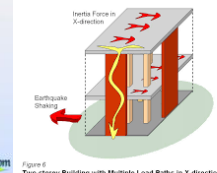
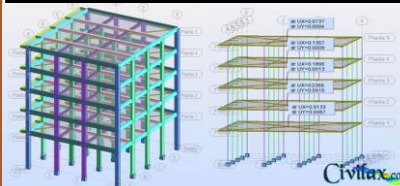
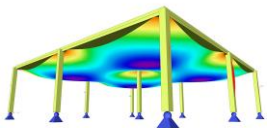
ب- اگر زاویه شیب پای بام بین ۳۰ و ۷۰ درجه باشد، مقدار شدت بار برف در تصویر افقی بام از $0.5P_r$ در تاج بطور خطی تا مقدار $2P_r C_s / C_n$ (محاسبه شده برای زاویه شیب ۳۰ درجه) در محل زاویه شیب ۳۰ درجه افزایش داده شده و سپس به مقدار $2P_r C_s / C_n$ در پای بام (محاسبه شده برای شیب پای بام) به طور خطی کاهش داده می شود (شکل ب).

پ- اگر زاویه شیب پای بام بیشتر از ۷۰ درجه باشد، برای ناحیه پایین تر از زاویه شیب ۷۰ درجه بار برف صفر در نظر گرفته شده و برای بقیه بام مطابق حالت ب عمل خواهد شد (شکل پ).

اگر در کمتر از یک متری پای بام، زمین و یا بام دیگری قرار دارد، برای دو حالت ب و پ، مقدار شدت بار برف برای ناحیه با زاویه شیب بیشتر از ۳۰ درجه کاهش داده شده و برابر مقدار محاسبه شده در زاویه شیب ۳۰ درجه تا لبه بام در نظر گرفته خواهد شد. (قسمت خط چین در اشکال ب و پ).

Snow Loads

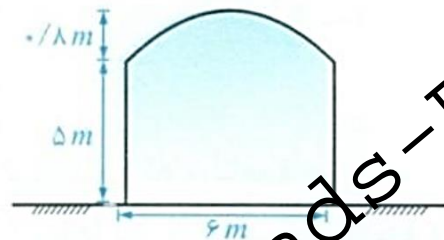

بارگذاری

فصل دوم:
بار برف

مدرس:
دکتر سعید تمدن

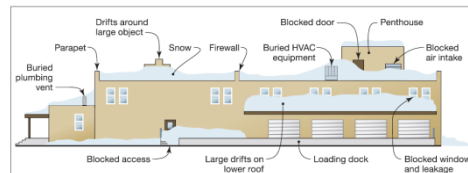
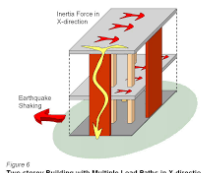
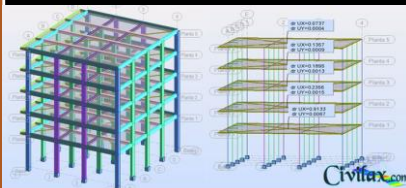
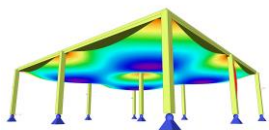
تهرین ساختمان زیر در شهر یزد واقع شده است. این ساختمان که قسمتی از یک مسجد است نسبت به ساختمان‌های مجاور خود مرتفع‌تر بوده و مانعی در نزدیکی آن قرار ندارد. اگر این بام دارای پوشش فلزی باشد، مقدار بار متوازن آن را به دست آورید. (بام بخشی از دایره با معادله $x^2 + y^2 = 36$ می‌باشد، برای ساده‌تر شدن محاسبات، $I_S = 1/1$ ، $C_t = 1.6$ و $C_g = 0.9$ ، $P_g = 0.5 \text{ kN/m}^2$ در نظر گرفته شود.)

Snow Loads - Dr. Saeed Tamaddon

در ویرایش ۹۸

$$C_h = C_t, \quad C_n = C_e, \quad P_s = P_g$$

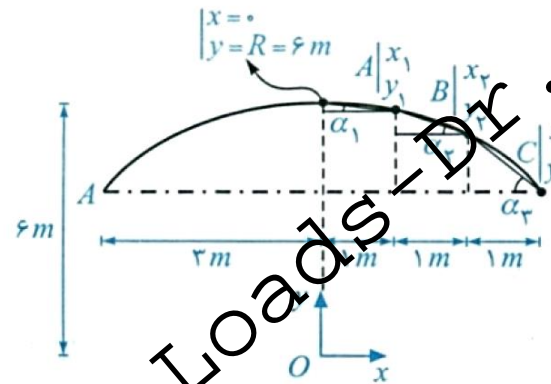

بارگذاری

فصل دوم:
بار برف

مدرس:
دکتر سعید تمدن

● **حل:** با توجه به اطلاعات داده شده در صورت سؤال، کفایت ضریب C_s را برای قوس به دست آوریم. در بام‌های قوسی، برای محاسبه ضریب C_s در قسمت قوسی شکل، باید حداقل آن را به ۳ قسمت تقسیم کرده و ضریب C_s برای هر قسمت به طور جداگانه محاسبه شود. بنابراین هر نیمه بام، به سه قسمت با عرض $1m$ تقسیم می‌شود و با توجه به این که بام این ساختمان بخشی از دایره‌ای به معادله $x^2 + y^2 = 36$ می‌باشد، با توجه به شکل زیر می‌توان مرکز دایره را در نقطه O در نظر گرفت (شعاع دایره با توجه به معادله $x^2 + y^2 = R^2$ ، $6m$ می‌باشد) و با در نظر گرفتن مختصات روی مرکز دایره داریم:

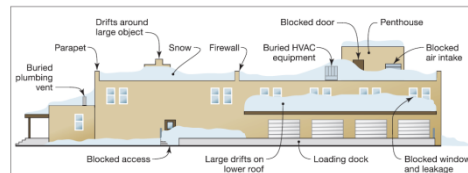
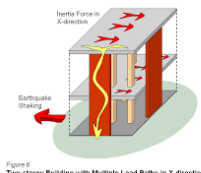
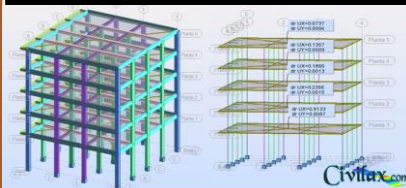
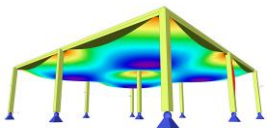

نقطه بالا: $x_0 = 0 \longrightarrow y_0 = 6m$

A نقطه: $x_1 = 1m \longrightarrow y_1 = 5.92m$

B نقطه: $x_2 = 2m \longrightarrow y_2 = 5.66m$

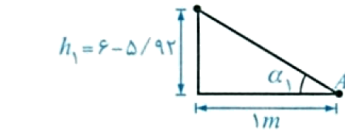
C نقطه: $x_3 = 3m \longrightarrow y_3 = 5.2m$

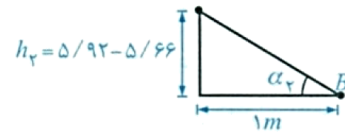
بارگذاری

فصل دوم:
بار برف

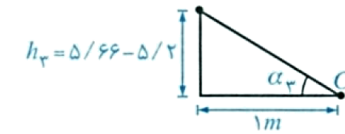
مدرس:
دکتر سعید تمدن

$$\alpha_A = \tan^{-1}\left(\frac{h_1}{1}\right) = \tan^{-1}(0.108) = 6.15^\circ$$

$$\alpha_B = \tan^{-1}\left(\frac{h_2}{1}\right) = \tan^{-1}(0.126) = 14.16^\circ$$

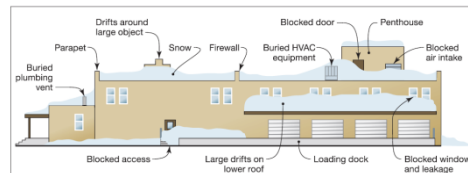
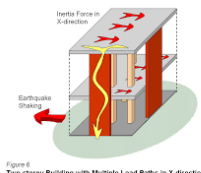
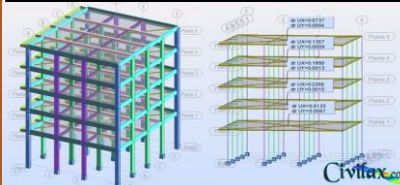
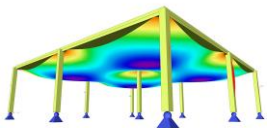

$$\alpha_C = \tan^{-1}\left(\frac{h_3}{1}\right) = \tan^{-1}(0.146) = 24.17^\circ$$

در ادامه با توجه به این نکته که سطح بام لغزنده بوده و $C_f = 1$ است، $\alpha_o = 5^\circ$ بوده و ضریب شیب با استفاده از روابط زیر به دست می آید:

$$\begin{cases} C_s = 1.0 & \alpha \leq 5^\circ \\ C_s = 1 - \frac{\alpha - 5^\circ}{15^\circ} & 5^\circ < \alpha < 20^\circ \\ C_s = 0.7 & \alpha \geq 20^\circ \end{cases}$$

Snow Loads - Dr. Saeed Tamaddon

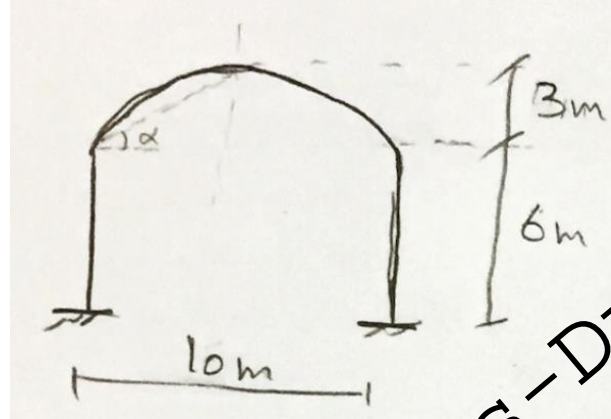

بارگذاری

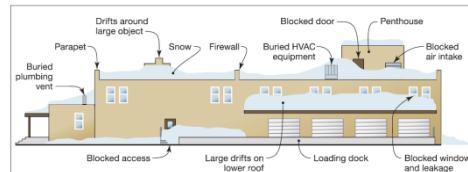
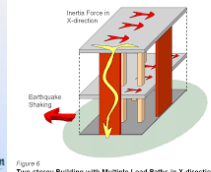
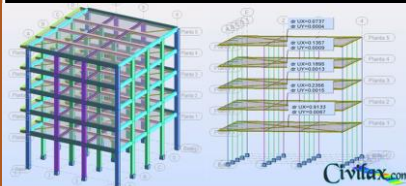
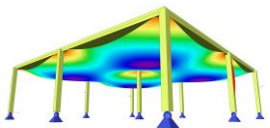
فصل دوم:
بار برف

مدرس:
دکتر سعید تمدن

با هم قوسی زیر قسمتی از یک دایره با ۸m بوده که در مرکز شهر همدان قرار دارد. پوشش این با هم لغزنده بوده و ساختمان برف ریز می‌باشد. توزیع بارگذاری نامتوازن برای این با هم به دست آورید. (فرض کنید $Ch=Is=1.0$)

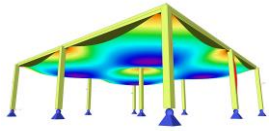
Snow Loads - Dr. Saeed Tameghoni

بارگذاری

فصل دوم:
بار برف

مدرس:
دکتر سعید تمدن

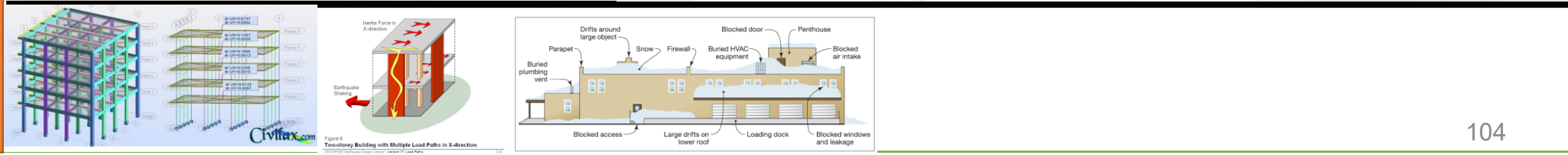
سورهجان ← منقعه ← سورهجان
 $P_g = 1.5 \frac{W_s}{A_m}$

محاسبات هندسی:
 $\alpha = \tan^{-1}\left(\frac{3}{5}\right) = 30.96^\circ$

محاسبه طولی (شیب به تاج غوس) که در آن زاویه محاسب برف غوس برابر 30 درجه می باشد.
 $\cos 60^\circ = \frac{L}{R} = L = R \cos 60^\circ$
 $L = 8 \left(\frac{1}{2}\right) = 4m$

نقشه بارگذاری برف بر روی سقف گنبدی با عرض 10 متر و ارتفاع 6 متر. بارهای مختلف در مناطق مختلف سقف مشخص شده است.

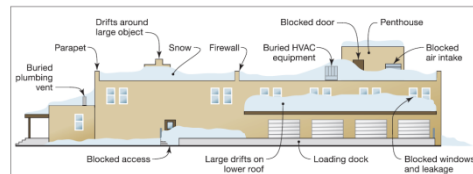
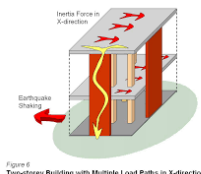
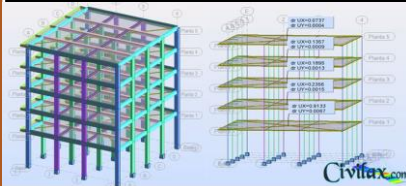
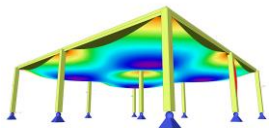
نقشه هندسی گنبدی با عرض 10 متر و ارتفاع 6 متر. زاویه شیب $\alpha = 30.96^\circ$ و طول افقی $L = 4m$ و طول مورب $R = 8m$ مشخص شده است.

بارگذاری

فصل دوم:
بار برف

مدرس:
دکتر سعید تمدن

elmeomranelian.ir

$0.5 P_r = 0.5 \times C_s C_n C_h I_s P_s$

$C_n = 0.9$

$0.5 P_r = 0.5 \times 1.0 \times 0.9 \times 1.0 \times 1.0 \times 1.5 = 0.675 \text{ KN/m}^2$

$\alpha_0 = 5^\circ$

$C_s^{**} = \frac{\alpha - \alpha_0}{70 - \alpha_0}$

$C_s^{**} = 1 - \frac{30 - 5}{70 - 5} = 0.615$

$2 P_r C_s^{**} / C_n = 2 (1.35) \times 0.615 / 0.9 = 1.85 \text{ KN/m}^2$

Handwritten notes in Persian:
- بار برف در محلی که شیب قوس 30 درجه است
- بار از نوع لفرزنده - شیب سقف 30
- از ضلع 1-2-3-4-5-6-7-8-9-10-11-12-13-14-15-16-17-18-19-20-21-22-23-24-25-26-27-28-29-30-31-32-33-34-35-36-37-38-39-40-41-42-43-44-45-46-47-48-49-50-51-52-53-54-55-56-57-58-59-60-61-62-63-64-65-66-67-68-69-70-71-72-73-74-75-76-77-78-79-80-81-82-83-84-85-86-87-88-89-90-91-92-93-94-95-96-97-98-99-100

بارگذاری

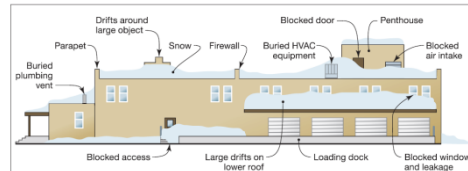
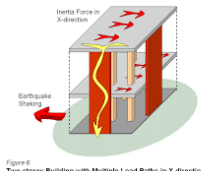
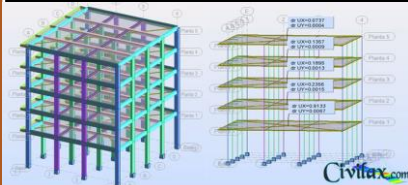
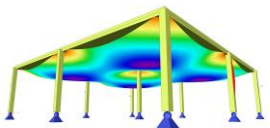
فصل دوم:
بار برف

مدرس:
دکتر سعید تمدن

Handwritten notes and diagram for snow load calculation:

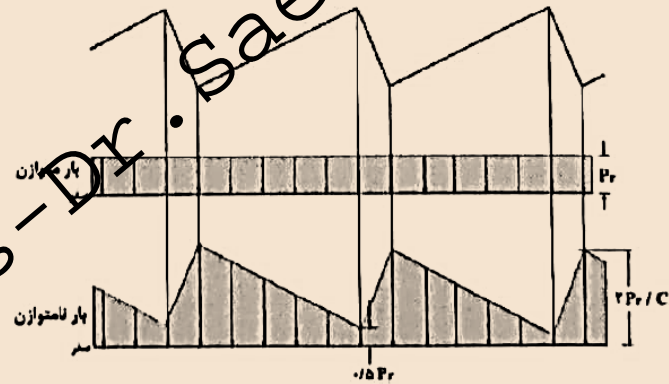
$C_s^* = ?$ ← محاسبه بار برف در بای سبب: ←
 $(باری) \alpha = 30.96^\circ \rightarrow \alpha_0 = 5^\circ < \alpha = 30.96^\circ < 70^\circ \rightarrow C_s^* = 0.6$
 $2 Pr C_s^* / C_n = 2 (1.35) \times 0.6 / 0.9 = 1.8 \text{ kN/m}^2$

Snow Loads - Dr. Saeed Tamaddon

۳-۷-۷-۶ بام‌های دندانه‌دار، کنگره‌ای و تاوه چین‌دار

در این گونه بام‌ها، اگر شیب سقف بیشتر از ۳ درصد باشد، بار برف نامتوازن در نظر گرفته می‌شود. مقدار بار متوازن برای این گونه بام‌ها مطابق شکل ۴-۷-۶ برابر P_r با لحاظ $C_s=1$ می‌باشد (بند ۳-۶-۷-۶). شدت بار برف نامتوازن در تصویر افقی، از نصف مقدار بار برف متوازن در نقاط تاج به طور خطی به مقدار $2P_r/C_n$ در نقاط قعر بام (با لحاظ $C_s=1$) افزایش می‌یابد.

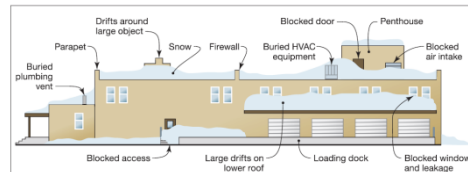
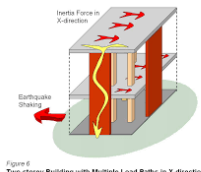
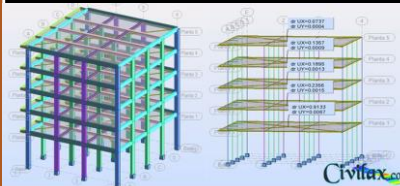
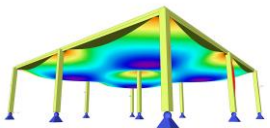

شکل ۴-۷-۶ بار متوازن و نامتوازن در بام‌های دندانه‌دار

بارگذاری

فصل دوم:
بار برف

مدرس:
دکتر سعید تمدن

برای مناطق ۴، ۵ و ۶ بار برف، بام باید برای تحمل بارهای انباشته‌شده برف ناشی از سایه و باد قسمت‌های بالاتر همان ساختمان یا بلندی‌ها و ساختمان‌های مجاور طراحی شود.

۹-۷-۶-۱ بام پایین‌تر در ساختمان‌های با بام پله‌ای

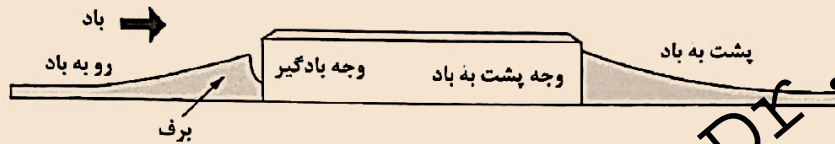
مطابق شکل ۶-۷-۷ برف بر اثر وزش باد ممکن است از قسمت بالاتر بام ساختمان بر روی بام پایین‌تر آن ریزش کند (انباشت پشت به باد) یا باد در جهت مقابل بار برف را بر روی بام پایین‌تر در مجاورت قسمت بلندتر انباشته سازد (انباشت رو به باد). مقدار انباشت بار برف مطابق شکل ۶-۷-۸ به بار متوازن اضافه خواهد شد. چنانچه نسبت $h_c/h_b < 0.2$ باشد، نیازی به در نظر گرفتن انباشتگی برف نیست. $h_b = P_r/\gamma$ ارتفاع بار برف متوازن و h_c برابر ارتفاع نزدیک‌ترین نقطه بام مجاور بالاتر از روی برف متوازن روی بام پایین‌تر می‌باشد. هر دو امکان انباشت پشت به باد و رو به باد باید مطابق حالت‌های الف و ب در نظر گرفته شود:

بارگذاری

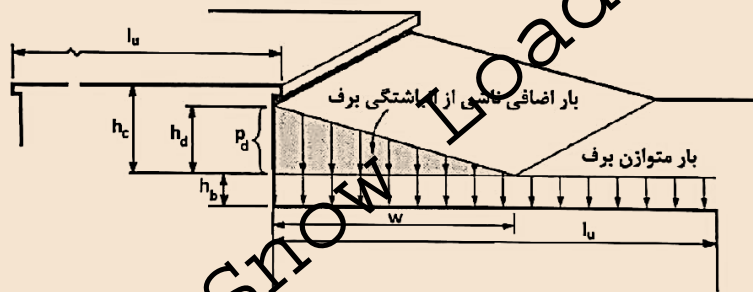
فصل دوم:
بار برف

مدرس:
دکتر سعید تمدن

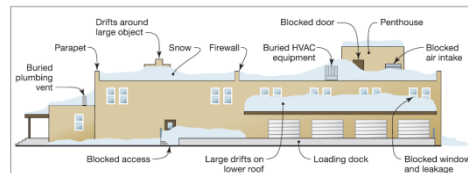
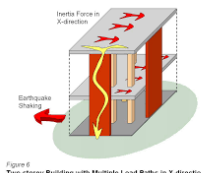
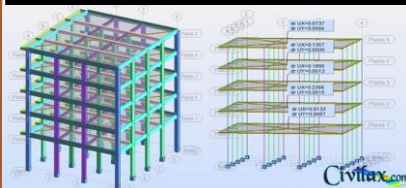
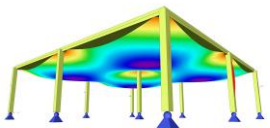
الف- در حالت پشت به باد، شدت بار برف انباشت برابر مقدار $P_d = \gamma h_d$ در پای دیوار قسمت بلندتر خواهد بود. h_d از رابطه ۶-۷-۴ به دست می‌آید و در آن رابطه l_u بیانگر طول بام بالاتر می‌باشد.

شکل ۶-۷-۷ نمایش وجه‌های رو به باد و پشت به باد

شکل ۶-۷-۸ نمایش برف انباشته شده بر بام پایین‌تر

بارگذاری

فصل دوم:
بار برف

مدرس:
دکتر سعید تمدن

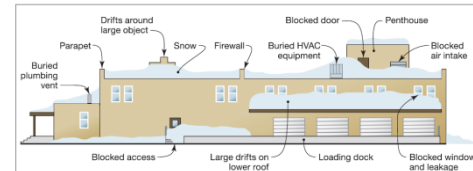
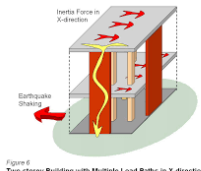
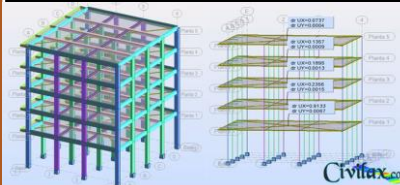
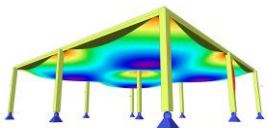
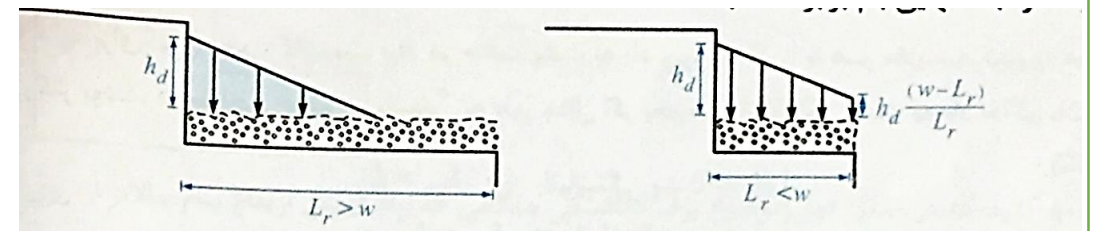
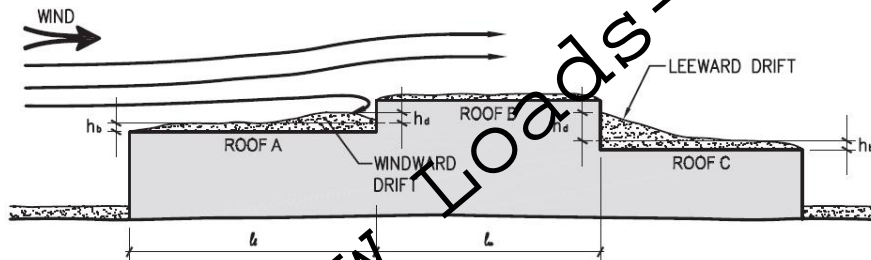
ب- برای حالت رو به باد، طول بام پایین‌تر برابر l_u در نظر گرفته شده و سه چهارم مقدار حاصل از رابطه ۶-۷-۴، برای h_d به عنوان ارتفاع برف انباشتگی برفی بام مورد نظر در مجاورت بخش بلندتر در نظر گرفته می‌شود. مقدار حداکثر بین حالات الف و ب برای h_d ملاک بارگذاری انباشت برف خواهد بود

چنانچه مقدار h_d محاسبه شده مساوی یا کمتر از h_c باشد، طول توزیع مثالی انباشت برف برابر $w = 4h_d$ و اگر مقدار h_d از h_c بیشتر بود، مقدار طول انباشتگی از رابطه (۵-۷-۶) بدست می‌آید.

$$w = \frac{4h_d^2}{h_c} \quad (5-7-6)$$

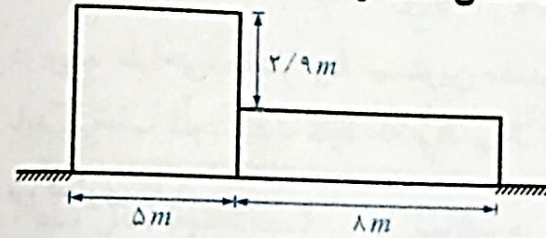
ارتفاع انباشت مثالی در پای ناحیه بلندتر مقدار حداکثر h_d را داشته و ارتفاع انباشت برف به طوری خطی به صفر در فاصله w از آن کاهش داده می‌شود. مقدار w از مقدار $4h_c$ بیشتر در نظر گرفته نخواهد شد. اگر w از طول بام مورد نظر، l_r بیشتر باشد مقدار ارتفاع برف در لبه انتهایی بام برابر $h_d(w-l_r)/w$ و برف انباشت توزیع دوزنقه‌ای خواهد داشت.

Fig. G7-2. Windward and leeward snow drifts

بام ساختمان با دو تراز ارتفاعی در شکل زیر نشان داده شده است. بار برف زمین در محل قرارگیری این

ساختمان 3 kN/m^2 بوده و ضرایب C_t ، C_e و I_s برابر واحد است. در ساختمان سمت راست:

الف) بار برف متوازن چه قدر است؟
 ب) آیا اثر انباشت برف باید لحاظ شود؟ در صورت مثبت بودن پاسخ، مقدار بار ناشی از انباشتگی برف و ناحیه اثر آن را محاسبه کنید.

در ویرایش ۹۸

$$C_h = C_t, \quad C_n = C_e, \quad P_s = P_g$$

برای پاسخ به این تمرین به صورت زیر عمل می کنیم:

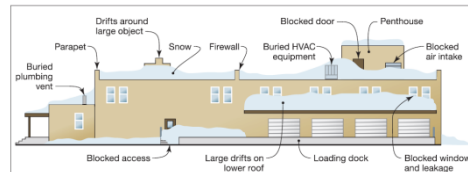
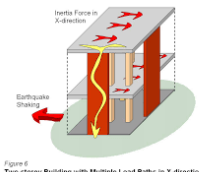
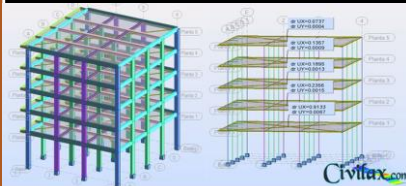
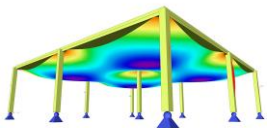
الف) با توجه به این که این بام مسطح است، ضریب شیب نیز در آن واحد بوده و مقدار بار متوازن به صورت زیر به دست می آید:

$$P_r = 0.17 C_t C_e I_s P_g = 0.17 \times 1 \times 1 \times 1 \times 3 = 2.1 \text{ kN/m}^2$$

بارگذاری

فصل دوم:
بار برف

مدرس:
دکتر سعید تمدن

ب) برای این که بفهمیم اثر انباشت برف را باید در نظر بگیریم یا خیر، باید h_b و h_c را با هم مقایسه کنیم. برای به دست آوردن ارتفاع برف متوازن، ابتدا چگالی برف را به دست می آوریم:

$$\gamma = 0.43 P_g + 2/2 = 0.43 \times 3 + 2/2 = 3/49 \text{ kN/m}^3 \Rightarrow h_b = \frac{P_g}{\gamma} = \frac{1/2}{3/49} = 0.16 \text{ m}$$

با توجه به محاسبه h_d ، اختلاف تراز بام بالاتر تا سطح روی برف متوازن بام پایین تر برابر است با:

$$h_c = 2/9 - 0.16 = 2/3 \text{ m}$$

با توجه به این که نسبت $\frac{h_c}{h_b} = 3/8 = 0.375$ بزرگتر از 0.2 است، اثر برف انباشتگی باید در نظر گرفته شود.

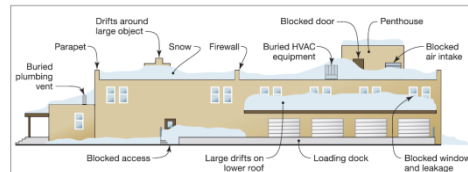
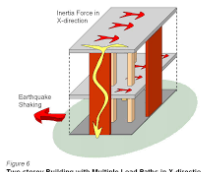
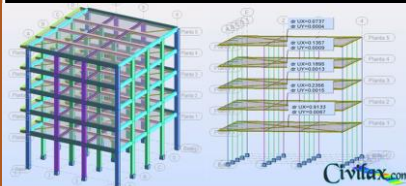
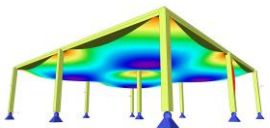
برای تعیین مقدار بار ناشی از انباشتگی برف، ابتدا باید h_d (ارتفاع انباشتگی برف) را در دو حالت انباشت رو به باد و پشت به باد محاسبه کنیم و هر کدام که بزرگ تر بودند را به عنوان ارتفاع انباشتگی برف در نظر بگیریم.
- انباشت پشت به باد:

$$L_u = 5 \text{ m} \Rightarrow h_d = 0.43 \sqrt{L_u} \sqrt{100 P_g + 50} - 0.15 = 0.12 \sqrt{5} \sqrt{100 \times 3 + 50} - 0.15 = 0.138 \text{ m}$$

بارگذاری

فصل دوم:
بار برف

مدرس:
دکتر سعید تمدن

بارگذاری

فصل دوم:
بار برف

مدرس:
دکتر سعید تمدن

- انباشت رو به باد:

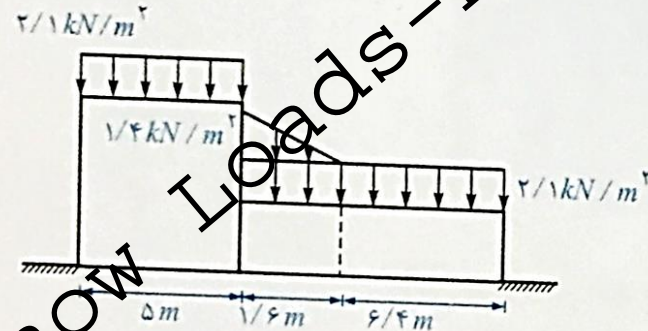
$$L_u = 8m \Rightarrow h_d = \frac{3}{4} (0.12 \sqrt[3]{L_u} \sqrt[4]{100 P_g + 50} - 0.15)$$

$$= 0.175 (0.12 \sqrt[3]{8} \sqrt[4]{100 \times 3 + 50} - 0.15) = 0.14m$$

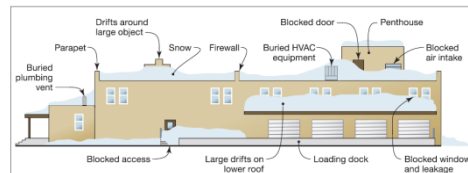
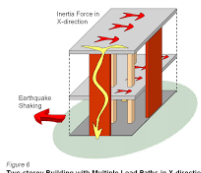
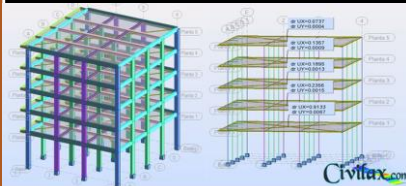
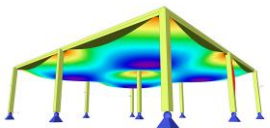
بنابراین $h_d = 0.14m$ برای حالت انباشتگی رو به باد کنترل کننده خواهد بود. از طرفی بار انباشتگی برف به صورت مثلی با شدت P_d می باشد و مقدار این بار برابر است با:

$$P_d = \gamma h_d = 3.49 \times 0.14 = 1.14 \text{ kN/m}^2$$

با توجه به این که $h_d = 0.14 < h_c = 2.13$ می باشد عرض مثلث بارگذاری در رابطه زیر به دست می آید:

$$w = 4h_d = 4 \times 0.14 = 1.16m$$

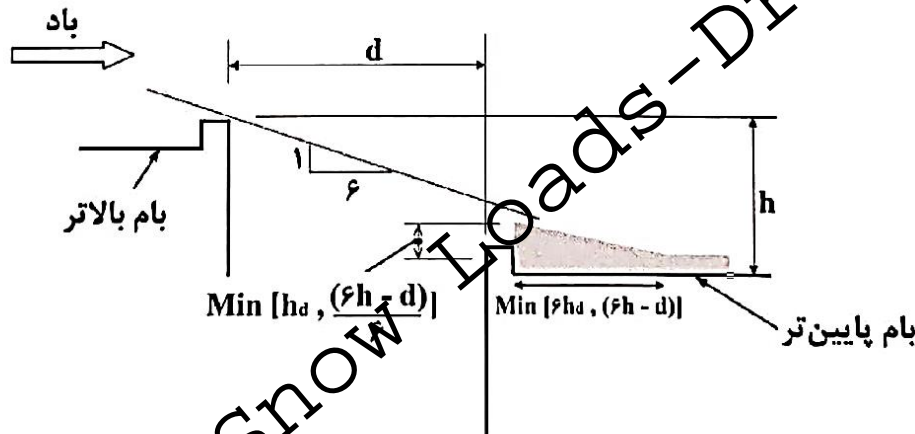
اگر فاصله افقی دو ساختمان، d ، بیشتر از ۶ متر یا بیشتر از ۶ برابر اختلاف تراز بام آن‌ها، h ، باشد، نیازی به در نظر گرفتن بار انباشتگی برف بر روی بام پایین تر نمی‌باشد. در غیر این صورت مطابق شکل ۶-۷-۹ بار انباشتگی بر روی بام پایین تر بر اساس قسمت الف بند ۶-۷-۹-۱، برای حالت پشت به باد، با اختیار ارتفاع انباشت برف برابر کمترین مقادیر h (برای این طول بام ساختمان بلندتر) و $(6h-d)/6$ محاسبه می‌شود. طول ناحیه مثلثی برابر کمترین مقدار $6h$ و $(6h-d)$ در نظر گرفته می‌شود. h بیانگر اختلاف تراز لبه بام بلندتر با لحاظ دست‌انداز و روی لبه بام پایین بدون لحاظ دست‌انداز می‌باشد.

برای حالت رو به باد (شکل ۶-۷-۱۰) محاسبه بر اساس قسمت ب بند ۶-۷-۹-۱ انجام می‌شود. در مجاورت ساختمان بلندتر مقدار حداکثر انباشت فرض شده و از توزیع مثلثی حاصل، بخشی از توزیع برف انباشت که در بین دو ساختمان قرار می‌گیرد از بارگذاری حذف می‌گردد.

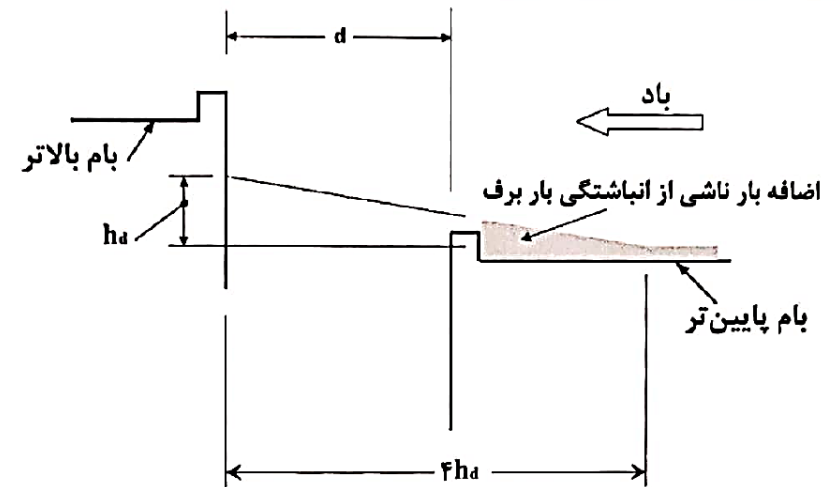
بارگذاری

فصل دوم:
بار برف

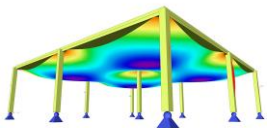
مدرس:
دکتر سعید تمدن

شکل ۶-۷-۹ بار انباشتگی برف پشت به باد روی بام پایین تر ساختمان مجاور

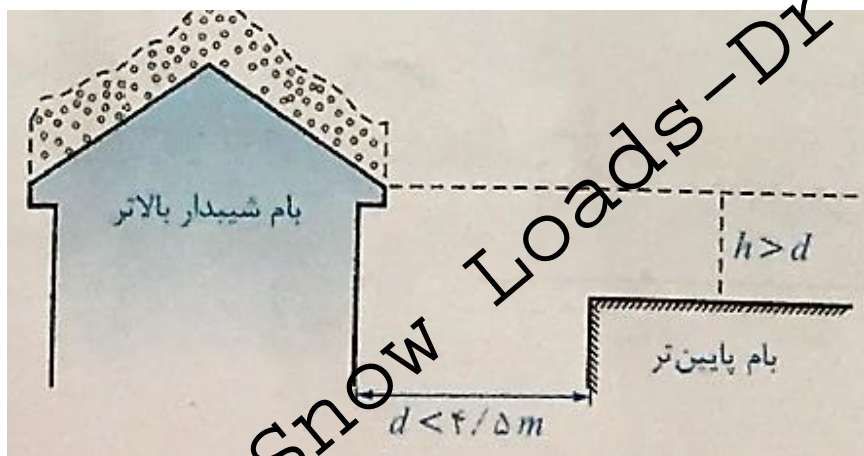
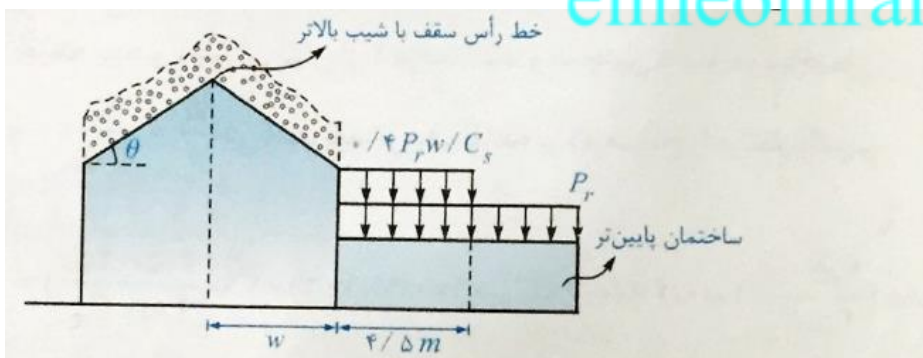
شکل ۶-۷-۱۰ بار انباشتگی برف رو به باد روی بام پایین تر ساختمان مجاور

بارگذاری

فصل دوم:
بار برف

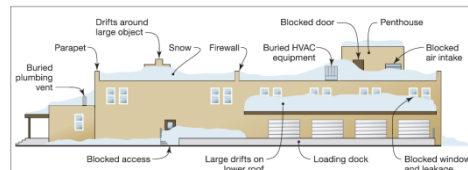
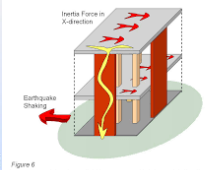
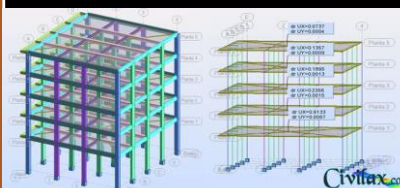
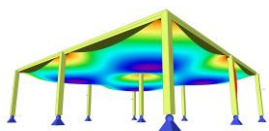
مدرس:
دکتر سعید تمدن

در مناطق ۴، ۵ و ۶ بار برف، بار حاصل از لغزش برف از بام شیبدار بالاتر و ریختن آن به سقف پایین تر باید برای بام‌های لغزنده با شیب سقف بیشتر از ۱۵ درصد و برای سایر بام‌های با شیب سقف بیشتر از ۱۵ درصد در نظر گرفته شود. مقدار کل بار بر واحد طول در راستای لبه پایین بام بالاتر برابر $0.4 P_r W / C_s$ بر روی بام پایین در نظر گرفته می‌شود. W ، فاصله افقی لبه پایین تا خط-الرأس سقف شیبدار بالاتر است. این بار به طور یکنواخت از لبه پایین بام بالاتر تا فاصله ۴/۵ متر از آن بر روی بام پایین به صورت نواری توزیع می‌شود. اگر طول بام پایینی کمتر از ۴/۵ متر باشد، مقدار بار به نسبت طول بام بر ۴/۵ متر کاهش می‌یابد.

برای دو سازه مجاور، بار برف لغزنده در صورتی در نظر گرفته می‌شود که $h/d > 1$ و $d < 4/5$ متر باشد (h و d مطابق شکل ۶-۷-۹). طول نوار بار برف لغزیده بر روی بام پایین تر برابر $(4/5 - d)$ متر بوده و مقدار بار برف بر واحد طول نوار برابر $\left[\frac{(4/5 - d)}{4/5 C_s} P_r W \right]$ در نظر گرفته خواهد شد.

بار برف لغزنده به بار متوازن اضافه می‌شود و اثر آن به صورت همزمان با برف نامتوازن، انباشتگی برف، بارگذاری بخشی برف و اثر باران به برف در نظر گرفته نمی‌شود.

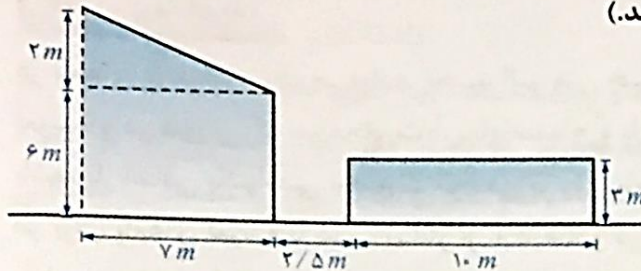

بارگذاری

فصل دوم:
بار برف

مدرس:
دکتر سعید تمدن

دو ساختمان زیر که در مجاورت هم در شهر اردبیل قرار گرفته‌اند را در نظر بگیرید. توزیع بار برف بر روی بام مسطح را با در نظر گرفتن برف لغزنده به دست آورید. (فرض کنید سطح شیب‌دار لغزنده بوده و $C_t = I_s = 1$ و $C_e = 0.9$ و این شرایط برای بام مسطح برابر واحد می‌باشد).

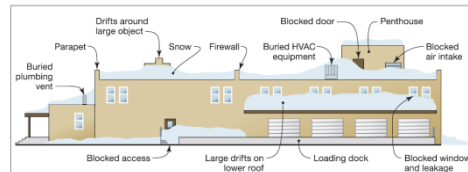
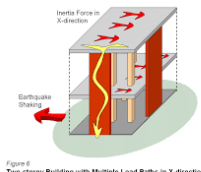
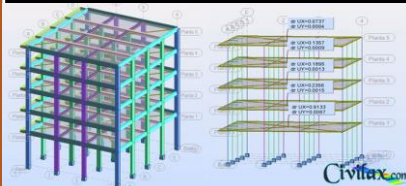
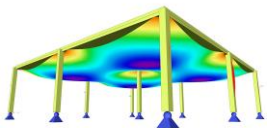
● حل: برای حل این سؤال، ابتدا بار متوازن بام مسطح را به دست می‌آوریم. با توجه به این که این ساختمان در شهر اردبیل قرار دارد (منطقه ۵)، بار برف زمین در آن برابر 2 kN/m^2 خواهد بود و مقدار بار متوازن بام مسطح برابر است با:

$$P_r = 0.17 C_s C_t C_e I_s P_g = 0.17 \times 1 \times 1 \times 1 \times 1 \times 2 = 0.34 \text{ kN/m}^2$$

با توجه به این که سقف شیب‌دار لغزنده بوده و شیب آن بیش از ۲ درصد است و همچنین فاصله دو ساختمان از $4/5 \text{ m}$ کمتر بوده ($2/5 \text{ m} < 4/5 \text{ m}$) و $\frac{h}{d} = \frac{3}{2/5} > 1$ می‌باشد، باید اثر برف لغزنده بر بام مسطح را در نظر بگیریم.

مقدار این بار برابر است با:

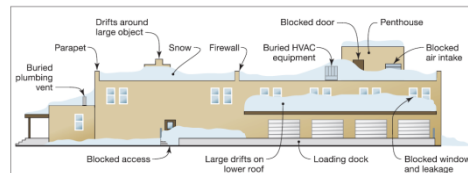
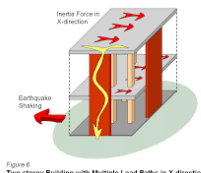
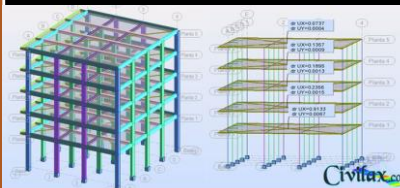
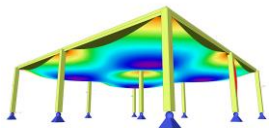
$$P_r w \left(\frac{4/5 - d}{4/5 C_s} \right) = 0.34 \times (0.17 \times C_s \times 1 \times 0.9 \times 1 \times 2) \times 7 \times \left(\frac{4/5 - 2/5}{4/5 \times C_s} \right) = 1.56 \text{ kN/m}$$

بارگذاری

فصل دوم:
بار برف

مدرس:
دکتر سعید تمدن

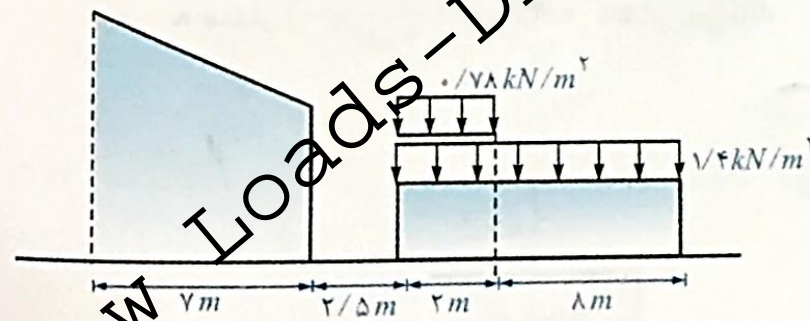

در این قسمت باید به نکات مهم زیر توجه کنید:

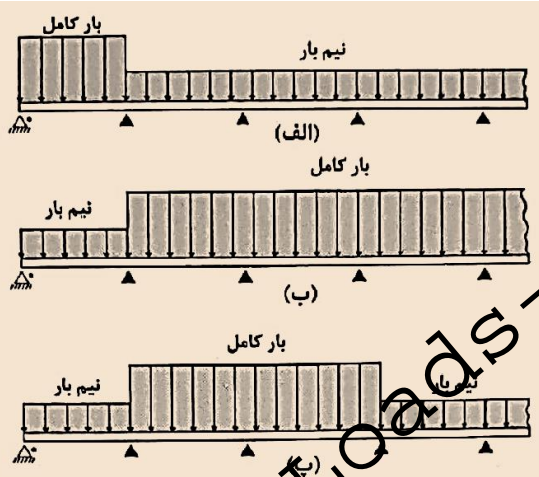
(۱) مقدار P_r مورد استفاده در این رابطه باید برای بام شیبدار محاسبه گردد زیرا برف از روی بام شیبدار به روی بام مسطح می‌ریزد.

(۲) واحد مقدار به دست آمده برای برف‌انباشتگی کلونیوتن بر متر است و به صورت یک بار خطی در طول $4/5-d$ (یعنی $2m$) در نظر گرفته می‌شود. در صورتی که بار سطحی مورد نیاز باشد، این مقدار باید به طول $4/5-d$ تقسیم شود:

$$\text{شدت بار سطحی} = \frac{1/56}{4/5-2/5} = 0.178 \text{ kN/m}^2$$

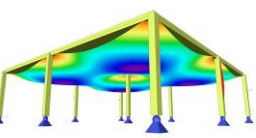
- برای بام‌های دارای تیرهای ممتد چند دهانه، مطابق شکل ۶-۷-۶ سه حالت زیر در نظر گرفته شود:
- بار کامل برف متوازن بر روی هر یک از دهانه‌های انتهایی و نیم بار برف متوازن بر روی سایر دهانه‌ها (شکل الف)
- نیم بار برف متوازن بر روی هر یک از دهانه‌های انتهایی و بار کامل برف متوازن بر روی سایر دهانه‌ها (شکل ب)
- تمام ترکیب‌های ممکن بار کامل برف متوازن بر روی دو دهانه مجاور و نیم بار برف متوازن بر روی سایر دهانه‌ها (شکل پ)

* از آنجایی که در صورت وجود تیر طره، تکیه‌گاه به سمت چپ وجود نخواهد داشت، این تکیه‌گاه در شکل به صورت خط‌چین نمایش داده شده است.

شکل ۶-۷-۶ نامناسب‌ترین وضع بارگذاری تیرهای ممتد در بام

بخش طره به صورت یک دهانه جداگانه لحاظ می‌شود. اعمال ضوابط این بخش برای اعضای عمود بر خط‌الرأس سقف شیب‌دار دو طرفه با شیب سقف بیشتر از چهار درصد ضروری نیست. برای سایر انواع سازه‌ها (غیر از تیرهای ممتد)، امکان ایجاد بیشترین اثر ناشی از بارگذاری بخشی، از طریق کاهش بار برف متوازن به نصف در بخش‌هایی از بام باید بررسی شود.

بارگذاری

فصل دوم:
بار برف

مدرس:
دکتر سعید تمدن